БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряд-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 101 (7101)
АПРЕЛИИН 29
ПЯТНИЦА
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

Манай ороной арадуудай хани барисаанай ба алдар солын бата хэрэм, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай бата бэхи түшэг тулгуури—Советскэ Социалистическэ Республикануудай агуухэ Союз мандаха болтогой!

(1955 оной Майн 1-дэ зорюулагдаһан КПСС-эй ЦК-гэй Уряануудһаа).

Үргэн ниитэтэй барисаагаа бэхижүүлхэ

Эхэ оронойнгоо хүндэ индустрие ...м саашадань хүгжөөһэнэй үндэ- ...һуури дээрэ хүдөө ажахыгаа эрид ...р дэбжээхэ зорилго КПСС-эй ЦК- ...январска Пленум табиһан бай- ... КПСС-эй ЦК-гэй январска Пле- ...эй түүхэтэ тогтоолые бодотоор ...үүлхэ зорилгоор, манай респуб- ...ын колхозууд, МТС-үүд тодор- ... хэмжээ-ябуулгануудые хараа- ...ай. Хүдөө ажахые бүхы хэмжээ- ...р хүгжөөн дэбжээхэ, эдлүүриин га- ...ай 100 гектар бүриһөө мяха, тоһо, ...о, үндэгэ ба эдеэ хоолой бусад ...дуктнуудые бүри ехээр абаха ...э колхозуудай, МТС-үүдэй, ню- ...удтахи партийна, советскэ орга- ...ацинуудай шухалын шухала зо- ...го болоод байна.

...нэ зорилгые аймагуудай партий- ... советскэ организацинуудай ...ихэ хэрэгтэ нютагуудтахи хэб- ... айхабтар ехэ үүргэ дүүргэхэ ...гатай. Юуб гэхэдэ, газетэ бол- ... коллективнэ пропагандист, аги- ...р байхаһаа гадна, мүн коллек- ...э эмхидхэгшэ мүн. Манай рес- ...икада республиканска гурбан ...тэ, городской 3 газетэ, мүн ...аг бүхэндэ аймагай газетэ гар- ...дана. Колхоз, МТС, совхоз, пред- ...ти, эмхи зургаан бүхэндэ мүн ...ын газетэнүүд гаргагдадаг бай- ... Ажалшад газетэдэ эльгээһэн ...эгүүд соогоо алдуу дутууе эли- ...эн шүүмжэлдэг гү, али түрүү- ...эй амжалтануд тухай бэшэдэг ... юм. Тиигэжэ тэдэнэр Эхэ оро- ...гоо улам һалбаран хүгжэхые хү- ..., патриотическа тон һай һайхан ...лһээн бэшэнэ бшуу. Газетэ ...бол арад зонтой нягта һайн хол- ... барисаагүйгөөр, үдэр бүриингөө ...лмэридэ тэдээндэ түшэглэнгүй- ... байжа шадахагүй гээшэ. Үргэн ... хүн зонтой холбоо барисаа ...й, тэдэнэй дурадхалнууд болон ...жэлхы ажаглалтануудта, тэдэ- ...хөёо сигналнуудта анхаралтай- ... хандадаг газетэнүүд ехэ һонёор ...гдадаг, нүлөөлхы хүсэниинь ... ехэ байдаг.

...хэ зуура, зарим аймагуудай га- ...үүд үргэн ниитэтэй холбоо ба- ... багатай гэжэ тэмдэглэхэ шу- ... Колхозуудай ажабайдал, эмхи ...ануд болон организацинуудай ... хүдэлмэри зарим аймагуудай ...нүүдтэ хүсэд һайнаар харуу- ...нагүй. «Ториин колхозник», ...энгын колхозник» газетэнүүд ...гайнгаа ажабайдалые ехэ ха- ...айгаар харуулна. «Ториин кол- ...ик» газетын энэ жэлэй апрель ...да хэблэгдэн таргагдаһан 5 но- ...уудта хүдөө бэшэгшэдэй бэшэ- ...миил 14 корреспонденци, бэшэ- ... толилогдонхой. Мүн энэ үеын ...ада «Хэжэнгын колхозник» га- ... ажалшадһаа абтаһан орой- ...9 бэшэгүүд хэблэгдээ.

...зетэнүүд болбол социалистиче- ... мүрысөөнэй хэр зэргээр дэлгэр- ... хододоо харуулжа байха, ажа- ... түрүүшүүлэй дүй дүршэлые сог- ..., олоной шадабари болгон та- ...а уялгатай. Хүдөө бэшэгшэд- ... үргэн ниитэ колхозниггуудтай, ...низаторнуудтай, бүхы ажал- ...ай газетэ һайн холбоотой бай- ... хадаа өөрынгөө харюусалга- ... үүргые хэзээдэшье амжалтатай ... дүүргэжэ шадаха байна.

...дакциин хүдэлмэрилэгшэд ...лшадһаа абтадаг бэшэгүүдтэ ... анхаралтайгаар хандаха, тэдээн ... табигдаһан асуудалнуудые зү- ... шиидхэхын түлөө ходо оролдохо ёһотой. Редакцида абтаһан нэгэшье бэшэг харюугүйгөөр орхигдохо ёһогүй. Мүн организаци, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд ажалшадай шүүмжэлхы бэшэгүүдые хараадаа абажа, тэндэ дурсагдаһан дутуунуудые зайсуулха талаар хэмжээ абаха уялгатай. Ажалшадһаа абтадаг бэшэгүүдые шадаал һаа олоор хэблэн гаргаха, хэрбээ ямар нэгэн шалтагаанһаа корреспонденциин толилогдоогүй байгаа һаань, тэрэнэй авторта тодорхой харюу саг соонь үгэхэ гээшэ газетэ бүхэнэй хүдэлмэрилэгшэдэй арюун уялгань мүн.

Газетын хүдэлмэридэ ажалшадые олоор хабаадуулхын тула хүдөө бэшэгшэдэй ба газетэ уншагшадай зүблөөнүүдые үнгэргэхэ шухала. Эдэ зүблөөнүүд дээрэ газетын хүдэлмэриин түсэбые зүбшэн хэлсэхэ, ямар статья болон корреспонденцинүүдые толилоо һаа, һайн бэ гэжэ хэлсэхэ хэрэгтэй. Үнгэрэгшэ жэлэй эсэстэ «Бурят-Монголой үнэн» газетын редакци Сэлэнгын, Кударын, Иволгын, Хэжэнгын ба бусад аймагуудай газетэнүүдэй редакцинуудтай хамта иимэ зүблөөнүүдые үнгэргөө һэн. Эдэ зүблөөнүүдтэ хабаадагшад манай газетын, мүн аймагай газетэнүүдэй хүдэлмэридэ бии байгаа дутуу дундануудые элируулһэн, үнэтэ дурадхалнуудые оруулһан байгаа. Эдэ бүгэдэ хадаа газетэнүүдэй хүдэлмэридэ яһала туһалаа. Газетэдэ бэшэдэг ажалшадай тоонь олошорһон байна.

Мүнөө республикын колхозуудта хабарай тарилгын ябаса улам үргэдэжэ байна. Колхозниггууд, механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хабарай тарилгые богонихон саг соо һайн шанартайгаар үнгэргэхэ гэжэ оролдоно. Энэ жэлдэ республика доторнай түрүүшынхеэ ехэ талмай дээрэ кукуруза таригдаха юм. Хабарай тарилгын ябасые бүхыдэнь, тэрэ тоодо кукуруза тарилгын агротехникын ямараар сахигдажа байһан тухай, мүн республикын колхозуудта малай үбэлжэлгын шиидхэхы һарануудай хэр зэргээр үнгэргэгдэжэ байһан тухай газетэнүүд дэлгэрэнгыгээр харуулха ёһотой. Эдэ бүгэдэ, мүн ондоошье асуудалнуудые зүбөөр, тодо һонор баримтануудтайгаар бэшээд, манай редакцида, мүн аймагуудайшье газетэнүүдтэ саашадаашье эльгээжэ байхыень хүдөө бэшэгшэдтэ хүсэнэбди.

Жэл ерэхэ бүри советскэ арад зоной ажалай ба политическэ эдэбхинь улам дээшэлнэ. Советскэ арад Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, экономико болон культурые саашадань хүгжөөхын тула ехэ оролдолго гаргана. Газетэ бүхэн ажалшадай ургажа байгаа энэ политическэ ба ажалай эдэбхиие хододоо дэмжэхэ ёһотой. Газетын хүдэлмэридэ үргэн ниитэ арад зониие бүри олоор хабаадуулга ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгын хүсэтэ зэбсэг болохо манай хэблэлэй үүргые улам дээшэлүүлнэ, дороһоо ороһон шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые бүри дэлгэрүүлхэ, үргэн ниитэтэй холбоо барисаагаа улам бэхижүүлхэ хэрэгтэнь ехэ нүлөө үзүүлнэ.

Ниитэ арад зонтой холбоо барисаагаа хододоо бэхижүүлхэ, үдэр бүриингөө ажал-ябуулгада тэдэнэртэ түшэглэхэ гээшэ газетын редакци бүхэнэй, ханын газетын редколлеги бүхэнэй нангин уялга мүн.

...ршальска илгаруулгын тэмдэгүүд Советскэ Союзай маршалнуудта ба адмиралнуудта барюулагдаба

...релиин 27-до, Кремльдэ, СССР- ... Верховно Советэй Президиумэй ...үүлэгшэ К. Е. Ворошилов сэрэ- ...дээдэ нэрэззэргэнүүдэй олгогдо- ...ой дашарамдуулан, маршальска ...руулгын тэмдэгүүдые ба ...Р-эй Верховно Советэй Прези- ...эй грамотануудые барюулхын ...а Советскэ Союзай хэдэн мар- ...ууд ба адмиралнуудтай уулза- ...

...рюулагдаха грамотануудай текс- ... СССР-эй Верховно Советэй Пре- ...умэй Секретарь Н. М. Пеговэй ...анай һүүлээр К. Е. Ворошилов ...аргшадые тус тустань халуунаар ...шалаад, Советскэ Союзай Мар- ...ууд И. Х. Баграмян, А. И. Ере- ..., К. С. Москаленко, В. И. Чуй- ... Советскэ Союзай флодой Адми- ...ууд И. С. Исаков, Н. Г. Кузне- ... авиациин Маршалнууд С. И. ...нко, В. А. Судец, артиллериин ...алнууд С. С. Варенцов, В. И. ...ов тэгшэдтэ «Маршальска Одон» гэжэ маршальска илгаруулгын тэмдэгүүдые ба СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй грамотануудые барюулба.

Барюулһанайнгаа һүүлээр СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов Советскэ Союзай сэрэгэй дээдэ нэрэзэргэнүүдэй олгогдоһонтой дашарамдуулан, маршалнуудые ба флодой адмиралнуудые үнэн зүрхэнһөө дахин амаршалһан, мүн Советскэ социалистическэ гүрэнэй хамгаалгын хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхэ гэһэн һайн һайхан ажалдаа шэнэ амжалтануудые туйлахыень тэдээндэ хүсэһэн байна.

Һаяхан СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов «Маршальска Одон» гэжэ маршальска илгаруулгын тэмдэгые ба СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй грамотые Советскэ Союзай Маршал А. А. Гречкодо тэрэшэлэн барюулба.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советтэ ба КПСС-эй обкомдо

Һү һаалгые дээшэлүүлһэнэй түлөө барюулагдаха дамжуулгын Улаан тугууд бии болгогдобо

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет, КПСС-эй обкомой бюро болбол үнеэдһээ һү һаалгые дээшэлүүлхын түлөө колхозуудай, машинно-тракторна станцинуудай, аймагуудай, совхозуудай, һуралсалай-үйлэдбэриин болон хамһабариин ажахынуудай хоорондо социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ зорилгоор үнеэдһээ һү һаалгые дээшэлүүлгэдэ амжалта туйлаһанайнь түлөө барюулагдаха республикын Министрнүүдэй Советэй болон КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан тугуудые бии болгобо. Мүрысөөндэ илаһан аймагта барюулагдаха нэгэ туг; МТС-үүдтэ —хоёр; совхозуудта, туршалгын, һуралсалай-үйлэдбэриин болон хамһабариин ажахынуудта нэгэ; колхозуудта барюулагдаха табан туг бии болгогдоо. Дамжуулгын Улаан туг квартал бүхэнэй дүнгөөр барюулагдажа байха юм.

* * *

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет, КПСС-эй обкомой бюро болбол 1954—1955 онуудай ажахын жэлэй үнгэрһэн зургаан һара соо республикын колхозууд, машинно-тракторна станцинууд үнеэдэй ашаг шэмэ үгэлгые зарим тэды дээшэлүүлээ гэжэ тэмдэглэбэ. Энэ үе соо республика дотор һү һаалга бүхы дээрээ, нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада, 40 процентээр ехэ болоһон байна. Һү һаалгаар Байкало-Кударын, Баргажанай, Яруунын, Иволгын, Кабанскын, Хэжэнгын, Курумканай, Түнхэнэй, Хориин аймагай колхозууд түрүү һуурида ябана.

Итанцын МТС-эй харьяата Прибайкальска аймагай колхозууд илангаяа ехэ һү һааба. Тэндэхи колхозууд үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 423 литр һү һаагаа. Тиихэдэ энэ аймагай «Заветы Ильича» колхоз үнеэн бүриһөө 576 литр һү һаагаад байна.

Сэлэнгын аймагай колхозуудай һүнэй товарна болон племенной үнеэдэй фермэнүүдэй олон түрүү һаалишад һайн үрэ дүнгүүдые туйлаа. Жэшээлхэдэ, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой һаалишад туд бүридөө 537 литр, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой племенной үнеэдэй фермын һаалишан Ц. Д. Цырендоржиева үнеэн бүриһөө 2085 литр, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Д. Б. Хайдапова үнеэн бүриһөө 1956 литр һү һаагаад байна. Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермын һаалишан Д. Базарова үнеэн бүриһөө 794 литр, Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан П. И. Колтунова 789 литр һү һаажа, нилээд һайн амжалта туйлаба.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет, КПСС-эй обкомой бюро һү һаалгаар туйлагдаһан амжалтануудые тэмдэглэн, колхозууд, МТС-үүд, фермэнүүд, һаалишад хоорондын социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаба. Тиигээд, һү һаалгаар амжалта туйлаһан Прибайкальска аймагта, Итанцын болон Сэлэнгын МТС-үүдтэ, Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича», Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ, Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ, Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ, Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозуудта республикын Министрнүүдэй Советэй, КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг барюулха гэжэ тогтообо.

Тиихэ зуураа, Тарбагатайн, Сэлэнгын, Иволгын, Байкало-Кударын, Яруунын, Хориин аймагуудай, мүн Иволгын, Жиримскэ, Ехэ-Куналейн, Сүхын МТС-үүдэй харьяата колхозуудай һү һааха талаар һайн үрэ дүн туйлаһыень тэмдэглэбэ.

Гэхэтэй хамта, Закаменай, Кяхтын, Кударын, Бичурын, аймагуудай колхозууд һү һаалгые дээшэлүүлхэ талаар хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ гэжэ тэмдэглэгдээ. Эдэ аймагуудай колхозууд һү һаалгые нёдондоной эдынхиһээ дээшэлүүлээгүй байха юм.

Үнэн зүрхэнһөө хэлэгдэһэн үгэнүүд

Колхозуудые хүтэлбэрилхы кадрнуудаар бэхижүүлхэ тухай парти, правительствын Хандалгые Бурят-Монголой зооветеринарна институдай профессорскэ болон багшанарай коллектив, мүн студентнэр халуунаар дэмжэһэн байна. Институдай партийна организацида парти, правительствын хандалгада харюу болгон колхоздо гараха гэжэ шиидэһэн 5 хүнэй мэдүүлгэ оронхой.

Уржадэр институдай парторганизациин суглаан болоо. Суглаан дээрэ коммунистнууд тус Хандалгые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, колхоздо ошохо гэжэ шиидэһэн нүхэдэй мэдүүлгэнүүдые хаража үзэбэ,.

Хүдөө гаража ажаллахые шиидэгшэдэй дунда институдай багша Донгиджап Цыренович Уртюбаев оролсоно. Нүхэр Уртюбаев урдань партийна, советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ ябахадаа эмхидхэхы шадабаритай, үүсхэл оролдолготой байһанаа харуулһан юм. Һүүлэй хоёр жэлэй туршада институдта багшаар ажаллаха зуураа гансал һайн талаһаань бэеэ харуулһан байха юм. Нүхэр Уртюбаев суглаан дээрэ иигэжэ хэлэбэ:

—Эндэ һууһан зарим нүхэд колхоздо гараа хадаа научна хүдэлмэриһөө холодохобди гэхэ хэбэртэй. Теэд минии һанахада иимэ һанаа бодол ехэ буруу, эгээл тэндэ, үргэн олониитэтэй нягта холбоотойгоор научна хүдэлмэри ябуулхада урагшатай байха гэжэ би сохом найданам. Хэрбээ институдай партийна организаци намда найдажа, колхоздо эльгээгээ хадань артелиин ажахые үргэжэ, хүгжөөхын тулада хамаг хүсэеэ, эрдэм бэлигээ гаргахаб.

Эдэ үгэнүүд үнэн зүрхэнһөө хэлэгдэнэ. Нүхэр Уртюбаев хүдөө ажахые яһала һайн мэдэхэ болонхой.

Институдай хүдөө ажахын предприятинуудай эмхидхэлэй кафедрын багша, экономическа науканудай кандидат Цырендаши Доржиевич Доржиев колхоздо гарахые гүйһан мэдүүлгэ соогоо, өөрынгөө түрэл артельдэ, Мухаршэбэрэй аймагай «Улаан Шулуутай» колхоздо эльгээхые гүйһан байна.

Биологическа науканудай кандидат Кирилл Антонович Васильев суглаан дээрэ иигэжэ хэлэбэ:

—Бидэнэр партиин аша туһаар эрдэмтэй болообди, түрэл партимнай мүнөө колхозуудые эмхидхэхы шадабаритай кадрнуудаар бэхижүүлхэ гэжэ бидэнэртэ, жиирэй коммунистнуудта, мүн бүхы советскэ арадта хандана. Партиин хандалгада харюу болгон би хүдөө ажахые хүгжөөлгын түрүүшын зэргэдэ ажаллаха гэжэ шиидээб.

Институдай табадахи курсын студент К. Л. Барьядаев, зоотехниин кафедрын ассистент А. И. Целовальников гэгшэд түрэл партиингаа уряагаар, зүрхэнэйнгөө зоригоор колхоздо эльгээхые гүйһан мэдүүлгэнүүдые бариһан байна.

Ш. Будаев.

Астрахань. Хойто-Каспийска загаһанай комбинадай түрьһэ консервэлдэг завод хабарай барилгаһаа асарагдаһан улаан загаһануудые консервэлжэ эхилбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мастер К. Т. Шорин, тэрэнэй туһалагша Е. П. Акатьева бэлэн продукциин шанар шалгажа байна

ТАСС-эй фотохронико.

СССР-эй уранзохёолшодой Союзай Московско отделени байгуулагдаа

Уранзохёолшодой ниитэ-московско суглаан хоёр үдэр үргэлжэлөөд, апрелиин 27-до дүүрэбэ. «Уранзохёолшодой Бүхэсоюзна хоёрдохи съездын дүнгүүд ба московско уранзохёолшодой организациин зорилгонууд тухай» К. Симоновэй элидхэл тушаа 20 шахуу хүн—прозаигууд, поэдүүд, драматургнууд, шүүмжэлэгшэд үгэ хэлэбэ.

Тус суглаан 25 хүнһөө бүридэһэн СССР-эй уранзохёолшодой Союзай Московско отделениин правлениие ба шалгалтын комиссиие һунгаба.

(ТАСС).

Электростанцинуудай министерствын түрүү предприятинууд

Электростанцинуудай министерствын предприятинуудай Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй 1955 оной 1-дэхи кварталай ба март һарын дүнгүүд гаргагдаба.

ВЦСПС-эй ба Министерствын шиидхэбэрээр СССР-эй Министрнүүдэй Советэй дамжуулгын Улаан тугууд ба нэгэдэхи шангууд 6 предприятида олгогдобо. Мүрысөөнэй түрүүшүүлэй дунда: Ленэнергиин № 2 ГЭС, Бакудахи Красинай нэрэмжэтэ ГРЭС, Молотовэнергиин Закамска ТЭЦ, Мосэнергиин Шатурска ГРЭС, Челябинска механическа завод ба Свердловско торфотрест болоно.

(ТАСС).

НҮХЭД КОЛХОЗНИГУУД, МЕХАНИЗАТОРНУУД! Тарилгые удаарууламгүйгөөр, саг соонь үнгэргэе!

Түсэбөө дүүргэнэ

Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын МТС-эй механизаторнууд энэ жэлдэ орооһо тарянай үндэр баян ургаса хуряахын түлөө тэмсэн, хабарай полевой хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар ябуулжа эхилээ. Нүхэр Шойнзоновой даадаг тракторна бригада Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилнэ. Энэ бригада табан үдэрэй туршада 1385 гектар борнойлжо, хабарай эртын борнойлгын түсэб үлүүлэн дүүргэбэ.

Шэнэ газар элдүүрилгэ дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан тракторист Георгий Федосеевич Грудинин «С-80» трактороор халаанайнгаа даалгабари 150 процент дүүргэнэ. Тиихэдээ горючи болон түрхихэ материалай 5 процентые алмана. Тэрэшэлэн Түдэб Батуев, Дабин-Одо Пунсуков гэгшэд «ДТ-54» трактороор мүн лэ даалгабаряа үлүүлэн дүүргэнэд.

Эдэ үдэрнүүдтэ Суулгын МТС-эй механизаторнуудай, эндэхи колхозниггуудай дунда уласхоорондын һайндэр — Майн Нэгэнэй хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Полинууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан механизаторнууд болон колхозниггууд һайндэрые ажалай амжалтаар угтахын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа байна.

Б. Цыренов.

Кукуруза тарилгада бэлэдхэлые мартажа болохогүй

КУДАРА-СОМОН. (Телефоноор абтаба). Энэ жэлдэ Кударын аймагай Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата колхозууд хабарай тарилгые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтаа. Тиигэжэ апрелиин эхеэр газарай хүрьһэндэ шииг нойто барихын тула хэгдэдэг эртын борнойлгые, мүн лущени, дисковани, хахалалга гэхэ мэтын хүрьһэ элдүүрилгын хүдэлмэриие эмхитэйгээр ябуулһан байна. Тиигээд һүүлэй үдэрнүүдтэ дулааржа захалхалаар орооһото культурануудай эртын тарилга эхилээ. Зарим түрүү колхозууд, жэшээлхэдэ, Молотовой нэрэмжэтэ колхоз хэдэхэн үдэр соо полинуудаа түүбэрилэн 300 гектар талмайда шэниисэ болон хара таряа тариба. Мүн Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз 200 гаран гектарта тарилга хээд байна. МТС-эй харьяата бусадшье колхозууд тус тустаа 100 гаран гектар газарта тарилга хэнхэй, энэ хүдэлмэри үдэр ерэхэ бүри үргэдэжэ байна.

Гэбэшье, эндэхи колхозууд кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр ябуулжа байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ шухала культурые тарилгада бэлэдхэхэ тушаа ехэхэн хөөрэлдөөн мүнөө хабартаа болоһон, зарим хүдэлмэринүүд хэгдэжэ захалһаншье байха юм. Кукуруза тариха звенонуудай гэшүүдтэй агротехническэ һуралсал колхоз бүхэндэ тооной эмхидхэгдэһэн байгаа. Харин колхозуудта хүдэлмэрилдэг участково агрономууд хэдэн удаа занятинуудые үнгэргөөд лэ, һүүлэй үедэ энэ хүдэлмэриие мартажархёо. Кукуруза тариха участогууд дээрэ наг шэбхэ болон минеральна үтэгжүүлгэнүүд дутамагаар гаргагдана. Илангаяа «Комбайн», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд һүүлэй үедэ кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие һуларуулаа. Эдэ колхозуудта кукурузын полинууд дээрэ наг шэбхэ гаргагдахаяа болёо тооной, хабарай уһалалга хэгдэнэгүй. Ядахадаа эдэ колхозууд кукурузынгаа үрэһэ хүрэнгые нара һалхинда байлгажа шанаржуулнагүй.

Кукуруза ургуулха звеногой гэшүүдые түрүүшүүлэй дүй дүршэлтэй танилсуулха гээшэ айхабтар ехэ удхашанартай. Гэбэшье, энэ талаар мүн лэ өөдтэй юумэ хэгдэнэгүй. МТС-эй зэргэлээд байдаг Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоздо кукурузын баян ургаса ургуулдаг новатор-садовод нүхэр Пепеляев хүдэлмэрилдэг. Теэд тэрэнэй баян дүй дүршэл зоной дунда дэлгэрүүлэгдэнэгүй.

Мүнөө саг орой болоо. Кукурузын тарилга эхилтэр оройдоол хахад һара үлөөд байна. Кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие шамдуулха тушаа Ехэ-Кударын МТС-эй директор нүхэр Дмитриев дары хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй.

Д. Будаев.

Түрүү трактористнууд

Бичурын аймагай Харланай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан нүхэр Балта Жигжитовэй хүтэлбэрилдэг Окино-Ключевскойн МТС-эй 10-дахи тракторна бригада тарилгынгаа бүхы талмай дээрэ эртын борнойлго хэжэ, газарай хүрьһэндэ шииг нойто бариха хүдэлмэри амжалтатайгаар дүүргэбэ. Мүнөө энэ бригадын гэшүүд орооһото культурануудай тарилга эхилбэ.

Халаанайнгаа даалгабариие үдэр бүхэндэ 110 процент дүүргэдэг эрхим механизаторнууд Михаил Разуваев, Данзан Будажапов гэгшэд социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлнэ. Михаил Разуваев апрелиин 20-һоо эхилээд, 4 үдэрэй туршада «Беларусь» трактороор 89 гектарта тарилга хээд байна. Хүдэлмэриинь шанар һайн.

Пар болон солоомын узуур хахалжа байһан тракторист Будажапов һайн шанартайгаар халаанайнгаа нормые хододоо дүүргэнэ.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон тус бригадын механизаторнууд энэ жэлдэ хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзорнуудта үнгэргэхөөр шиидэнхэй.

С. Хайдапов.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Малшадые хүмүүжүүлхэ хэрэг тоогдоногүй

◆. Агитатор хэн бэлэй—һананагүйб". ◆ Улаан булан соохи мантагар сепаратор. ◆ Үбдэгтэ хүрэмэ бог шорой. ◆ Дүрбэн километртэ банида ошолго. ◆ Ёһо дүүргэһэн мүрысөөн.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз Кяхтын аймаг дотор эгээн томо колхоз юм. Эндэ малай фермэ, гүүртэ, отаранууд олон. Теэд тэндэ хүдэлмэрилдэг малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри тон муугаар ябуулагдана.

Тус колхозой центртэхи һаалишадтай һаяхан иимэ нэгэн хөөрэлдөөн болобо.—Владимир Александрович, нёдондо жэлдэ энэ участок дээрэ турнепс тариһан байнабди. Тэрэмнайшье һайса ургаагүй һэн. Мүнөө жэлдэ ямар культура тарихаяа байна гээшэбибди. Манай эндэ кукуруза тарихань гэлсэдэг. Тэрэнь зүб гү? Энэ культура турнепсһээ юугээрээ һайн бэ? — гээд, хорой соохи шэбхэ тэргэндэ ашажа байһан хоёр һаалишадай нэгэниинь партийна эхин организациин секретарь нүхэр Черноярովһаа асууба.

—Кукуруза тариха гэлсээд байнабди. Шэбхээл гаргагты,—гээд тэрэнь харюусаба. Фермын бэшэ малшад мүн тэрэшэлэн кукуруза тухай юушье мэдэхэгүй байба.

—Малшадтаа кукуруза тухай хэлэжэ үгөөгүй гүт?—гэжэ асуухада, нүхэр Черноярoв иигэжэ харюусаа һэн:—Эндэхи малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхын тула хоёр агитаторнуудые томилоо һэмди. Нэгэниинь хадаа колхозоймнай зоотехник нүхэр Гусева, нүгөөдынь нэрые һананагүйб. Эхэнэр хүн байха. Юундэ мартаа гээшэбиб? Тэдэ хоёр агитаторнууднай кукуруза тухай эндэ хөөрөөгүй байшоол ха даа,—гэбэ.

Партиин ЦК-гэй январска Пленум болоһоор аяар гурбан һара үнгэржэ байна. Малажалай ашаг шэмэ үгэлгые ехэдхэхын тула нэн түрүүн кукуруза ехээр тариха гэжэ энэ Пленум зааһан байгаа. Теэд эндэхи фермын малшадай тэрэниие һайса мэдэхэгүй байхань тон муу байна.

Партийна эхин организациин секретарь нүхэр Черноярoв «манай колхозой малажалай түүртэ болон отара бүхэндэ тооной улаан булангууд эмхидхэгдэнхэй, тэндэ агитационно хүдэлмэри ябуулагдадаг» гэжэ ерэһэн лэ хүндэ хэлэдэг. Харин культурын эдэ гуламтануудаар ябажа малшадтай хөөрэлдэхэдэ тон ондоо байдал үзэгдэнэ.

Нэн түрүүн дээрэ хэлэгдэһэн фермын улаан буланда орожо ерэхэдэ, дарамалаар бэшэгдэһэн хоёр лозунг ханада няалгаатай, газетээр хушаатай нэгэ заахан стол дээрэ 4—5 брошюранууд табяатай, «Бурят-Монгольская правда» ба «Знамя Ленина» гэжэ газетэнүүдһээ ондоо юушье үгы. Харин эрьеэд харахада тэндэ томо гэгшын сепаратор тодхоотой байба.

— Энэ байрые улаан булан гэжэ хэн хэлэхэ гээшэб. Эндэ малшадай сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ аргагүй ха юм. Шатар, даам, домино мэтын нааданuудшье байхагүй, хөөрэлдөөнүүдшье болодоггүй, лекцишье манда уншагдадаггүй. Эндээ һү машиндадаг байнабди,—гэжэ эндэхи малшад тайлбарилжа үгэбэ.

Ниитэ-политическэ хүдэлмэри ганса эндэхи фермэ дээрэ ябуулагдадаггүй бэшэ, мүн колхозой бусад газарнуудаар баһал нимэрхүү байдалтай. Жэшээлхэдэ, колхозой центрһээ холо бэшэ Бунхан Арал гэжэ нютаг бии юм. Тэндэ нүхэр Цыдендамбаевай даадаг хониной нэгэ отара байрладаг. Эндэ хони харууһалагшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри бүри ябуулагданагүй. Эндэхи хонишод партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоол тухай хөөрэлдөөнүүдые огто шагнаагүй байха юм.

—Агитатораар томилогдоһон нүхэр Тубанов хөөрэлдөө үнгэргэхэһөө байтагай, захиһан газетэнүүдыемнай колхозой контороһоо эльгээдэггүй,—гэжэ эндэхи малшад хэлэнэ.

Сүхэ мүрэнэй зүүн бэедэ Мөөрөөшэ гэжэ элдин сагаан нютагта нүхэр Н. Н. Чебаковой хүтэлбэрилдэг комплексно бригада бии юм. Энэ бригадада ерэхэдэ нэгэ заахан гэрэй үүдэн дээрэ «Улаан булан» гэжэ гаршаг байха. Энэ гэр соо орходо, бардам хүнэй хэлээр, үбдэгтэ хүрэмэ шорой бог, ханануудаарнь утаанда шарлашаһан 2—3 лозунгнууд, аяар февраль һарада абтаһан газетэнүүд эндэ тэндэ хаятай байба. Иимэ байра соо хэн культурнаар амархаяа ерэхэб?

Эдэ баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, колхозой партийна эхин организациин малшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри муугаар ябуулдаг байһаниинь тодоор гэршэлжэ үгэнэ. «Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоол хадаа ажалшадай дунда политическэ хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар ябуулжа, тэдэниие хүдөө ажахые эрид хүгжөөхэ хэрэгтэ зориггжуулхые эринэ. Партиин ЦК-гэй Пленумэй энэ эрилтые эндэхи партийна эхин организаци дүүргэнэгүй.

Тус колхозой партийна эхин организациин олохон агитаторнууд даалгагдаһан газартаа ошожо, колхозникуудай, илангаяа малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаггүй. Партийна эхин организациин секретарь нүхэр Черноярoв агитаторнуудай ажалые шалгадаггүй, тэдэндэ заабари, туһаламжа үгэхэ гэжэ оролдодоггүй юм.

Мүн харуулан ойлгуулха агитаци гэжэ байхагүй. КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй тогтоолнуудһаа абтаһан лозунгнууд, диаграммануд гэжэ харагданагүй. Ханын газетэ, «Дайшалхы хуудаһан» саг болзортоо гаргагданагүй.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ талаар ехэхэн хэмжээ-ябуулганuудые бүхы советскэ арад, тэрэ тоодо Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозникууд хараалаад байна. Гэбэшье, тэрэ хэмжээ-ябуулганuудаа колхозникуудта һайнаар ойлгуулхын тула парторганизациин коммунистнууд өөдтэй юумэ хэнэгүй.

Малшадай байра байдалые һайжаруулхын түлөө партийна эхин организаци анхаралаа багаар табина. Малажалай олохон гүүртэ болон отаранuудта бани байдаггүй.

—Манай бригада банигүй. Бидэ 4 километр байһан Сүхын заводой банида ошохо баатай болодогбди,—гэжэ Мөөрөөшэдэ һуудаг малшад хэлэнэ.

Энэ колхоздо малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдын тула, миил саарһан дээрэ эмхидхэгдэнхэй. Ушар юуб гэхэдэ, гүүртэ болон отаранuудаар малшадай абаһан социалистическэ уялганууд байбашье, эдэ уялгануудаа малшадай хэрзэргээр дүүргэжэ байһаниие харуулһан юумэ байхагүй. Мүрысөөнэй дүнгүүд гаргагдадаггүй. Жэшээлхэдэ, колхозой центртэхи фермын һаалишад нютагай үүлтэрэй нэгэ үнеэнһээ 1200—1300 литр һү һааха уялгатай. Харин энэ уялгаяа хэрээр дүүргэжэ байһанаа нэгэшье һаалишаниинь мэдэнэгүй.

Эндэхи малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриин муугаар эмхидхэгдэһэндэ МТС-эй зонодохи партиин айкомой инструктор нүхэр Афанасьев ехэхэн зэмэтэй.

Партийно-политическэ хүдэлмэриин һула дээрэһээ тус колхозой ажал хүдэлмэридэнь ехэхэн дутагдалнууд бии. Малай үбэлжэлгэ эмхигүй, муугаар үнгэргэгдэжэ байна. Олон мал гарзада ороно. 6 һарын туршада дунда жэшээгээр энэ колхоз нэгэ фуражна үнеэнһээ сройдоо 170-аад литр һү һаагаа.

Партиин Кяхтын айком энэ парторганизациин хүдэлмэриие эрид һайжаруулхын тулада зохихо хэмжээ абаха ёһотой.

Б. Ширеторов, манай корр.

Агитаторнуудай семинар

Хабарай тарилгын үедэ колхозой партийна организациин агитаторнуудай зорилго гэһэн темээр Мухаршэбэрэй аймагай «Улаан Шулуутай» колхоздо һаяхан агитаторнуудай семинар үнгэргэгдөө. Колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Гармаев агитаторнуудай зорилгонууд тухай хөөрэжэ үгэһэн байха юм.

Полевой хүдэлмэриин үедэ колхозникуудай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие һайжаруулха, харуулан ойлгуулха агитациие үргэнөөр эмхидхэхэ тухайгаа агитаторнууд хэлсээ. Тэрэнтэй хамта, агитационно хүдэлмэриин ехэхэн дутагдалнууд семинар дээрэ элирүүлэгдэһэн байна.

Д. Самбуев.

Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшүүл

★ ★

Ажалдаа шэнэ арга хэрэглэнэ

—Үнгэрэгшэ жэлдэ заводнай муугаар хүдэлмэрилжэ, продукци гаргаха түсэбөө дүүргээгүй һэн. Энэ жэлэй эхинһээ хойшо коллективнай хүдэлмэридөө эрид хубилалта хэжэ шадаа,—гэжэ Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

Үнэхөөрөөшье, шэл үйлэдбэрилэгшэд гээгдэлһээ гаража, табадахи табанжэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ оробо. Илангаяа эдэ үдэрнүүдтэ, заводой хүдэлмэришэн бүхэн ажалайнгаа бүтээсые ехээр дээшэлүүлэн, Майн 1-нэй һайндэрые угтахын түлөө тэмсэнэ.

Заводой машинно-ванна цех. Оньһото машинануудай һүрэтэ абяан замханагүй. Ехэ пеэшэнүүд соо шанагдаһан шэнгэн шэл эдэ машинануудай хүсөөр өөдөө татагдан гарана. Заводой үйлэдбэриин процесс бусад предприятинуудайхиһаа онсо илгаатай. Хүдэлмэришэн бүхэн тон һэрэмжэтэйгээр, наринаар хүдэлмэрилнэ. Юуб гэхэдэ, лентээр татагдажа байһан шэлдэ заахашье аятүйгөөр хүрөөһаа эбдэржэ болохо байна. Машинын эрьелдэжэ байһан валигуудай хоорондуур нэгэ жэгдээр гаража байһан шэлые хүдэлмэришэд тодожо абаад, хэрэгтэй хэмжүүрээрнь алмазаар отолоод, тэргэдэ тээжэ саашань абаашана...

Энэ цехтэ ажалай новатор, шэл таталгын мастер Федор Васильевич Жуков шэнэ оншо аргаар хүдэлмэрилнэ. Фёдор Васильевич үйлэдбэри дээрээ түрүү шэнэ арга хэрэглэхын тулада ехэхэн оролдолго гаргаа. Заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд тэрээндэ туһалаа. Машинануудайнь валигууд түргөөр эрьелдэнэ, бусад механизмуудын үйлэдбэриин шэнэ технологидо тааруулагданхай.

—Урдань час соо 54 метр шэл татажа гаргадаг һаа, мүнөө шэнэ аргаар хүдэлмэрилхэдөө 64 метр татадаг боложо, ажалай бүтээсые нилээд ехэдхэхэ арга олдоо. Час бүхэндэ 10 метр шэл үлүү ехээр үйлэдбэрилхэ гээшэ ехэ амжалта,—гэжэ нүхэр Жуков хөөрэнэ.

Нүхэр Жуковай жэшээгээр заводой бусад мастернууд хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Мастернууд нүхэд Огурцов, Голощапова, Петушков гэгшэд шэл түргэн аргаар татадаг боложо, халаанайнгаа нормонуудые холо үлүүлэн дүүргэнэ. Үнгэрһэн квартал соо шэлэй заводойхид продукци үйлэдбэрилхэ даалгабаряа 105,1 процент дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур хэдэн зуун квадратна метр сонхын шэл арадайнгаа ажахыда үгөө. Майн һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаһан шэл шанагшад апрелиин түрүүшын хахадай даалгабариие мүн лэ үлүүлэн дүүргэнхэй.

Б. Будаев.

Һайндэртэ ажалай бэлэг

Улан-Удын махоркын фабрикын коллектив дүрбэн һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ. Фабрикын хүдэлмэришэд ажалшадай Уласхоорондын һайндэр—Майн нэгэнэй урдахи мүрысөөндэ оролсоод, ажалаа шадамараар эмхидхэһэнэйнгээ ашаар энэ илалта туйлаһан байна. Эндэхи хүдэлмэришэд ажалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлхын түлөө, бүтээн гаргаха продукциингаа шанарые һайжаруулхын түлөө эдэ үдэрнүүдтэ тэмсэнэ. Түрүү хүдэлмэришэд Ульяна Гордеева, Елена Житихина, Галина Васильева гэгшэд үдэр бүри нэгэ хахад—хоёр нормо дүүргэнэ.

Фабрикын коллектив Майн нэгэнэй һайндэртэ бэлэг болгон апрелиин эсэс болотор түсэбһөө гадуур табин мянган түхэригэй продукци гаргаха гэжэ шиидэбэ.

Е. Балданова.

Улан-Удын сэмбын фабрикын коллектив ажалшадай Уласхоорондын һайндэр—Майн нэгэниие ажалай эрхим амжалтаар угтажа байна. Фабрикын сэмбэ нэхэлгын цехын хүдэлмэришэн Надежда Федоровна Перелыгина ажалай вахтада жагсажа, эдэ үдэрнүүдтэ нормоёо 100—150 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Перелыгина ажаллажа байна.

А. Мантасвай фото.

Нүхэр С. И. Капуст Улан-Удын паровозо-бүтээлгын заводто ажаллажа эхилһээр 20 жэл болобо. Энэ үе соо нүхэр С. И. Капуст токариин мэргэжэлые эрхимээр шудалаа. Токарь С. И. Капуст Майн урда тээхи ажалай вахтада жагсаад, үдэр бүриингөө нормые 300—400 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь С. И. Капуст.

В. Муллсрай фото.

Полиграфистнуудай амжалта

БМАССР-эй Культурын министерствын республиканска типографи Улан-Удын промышленна түрүү предприятинуудай тоодо оролсодог юм. Тэрэнэй коллектив ажалай бүтээсые саг үргэлжэ дээшэлүүлхын, үйлэдбэрилэн гаргаһан продукциингаа өөрын үные химдаруулхын, шанарыень һайжаруулхын түлөө тэмсэжэ, һара, квартал бүхэндэ даалгабаряа үлүүлэн дүүргэдэг байна. Эдэ үдэрнүүдтэ типографиин хүдэлмэришэд ажалай вахтада жагсанхай. Тэдэнэр Майн нэгэнэй һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэһэн нэгэн эрмэлзэлгэтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Продукци үйлэдбэрилхэ нэгэдэхи кварталайнь түсэб 112,6 процент дүүргэгдэһэн байгаа. Тиихэдэ апрелиин түрүүшын хахадай даалгабари мүн лэ 100 гаран процент дүүргэгдэбэ.

Ном хэблэдэг, литографиин, цинкографиин цехүүдэй коллективүүд урдынхидаал адли Майн урда тээхи мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Эдэ цехүүдэй һара бүриин түсэб болзорһоо урид дүүргэгдэнэ. Ажалай габшагайшуулай тоо улам олошорно. Жэшээнь, Григорий Миневич, Мария Ставская, Николай Щербаков болон бусад ном хэблэлгэ дээрэ хүдэлжэ зуураа ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Тэдэнэй хүдэлмэридэ голодоосо гарахаяа болиһоор үнинэй.

Литографиин цехын хүдэлмэришэдэй дунда нүхэд Зиновьева, Сибидэнова, Дашиева гэгшэд эршэтэ ажалаараа хүндэтэй болонхой. Эдэ нүхэд халаан бүхэнэйнгөө нормые 30—70 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг байна.

Энэ предприятиин партийна бюро ба профсоюзна комитет социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ онсо анхарал хандуулдаг юм. Мүрысөөнэй дүн гаргажа, түрүүшүүлэй нэрые гоёор шэмэглэгдэһэн Хүндэлэлэй доскада бэшэдэг байна. Һара бүхэнэй эсэстэ цех бүхэндэ үйлэдбэриин суглаан үнгэргэгдэжэ, абтаһан уялгануудай хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байһан тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэнэ. Элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые усадхаха талаар хэмжээнүүд хараалагдана.

Т. Турлакова.

Һарынгаа даалгабари уридшалан дүүргэбэ

Апрелиин 29-нэй үдэр мастер Пешевэй хүтэлбэрилдэг халаан һарынгаа даалгабари дүүргэжэ, оронойнгоо барилгануудта 480 мянган хирпиисэ үгэбэ.

Улан-Удын хирпиисын заводой коллектив суглаа үнгэргэжэ, нүхэр Пешевэй халаанай коллективые амаршалһан байна. Суглаан дээрэ тус халаанай хүдэлмэришэд Уласхоорондын һайндэр—Майн нэгэн болотор түсэбһөө гадуур үшөө 100 мянган хирпиисэ хэхэ гэһэн уялга абаа.

Нүхэр Пешевэй хүдэлмэрилжэ байһан хирпиисэ хэблэлгын цех апрелиин 28-да һарынгаа даалгабари дүүргэбэ.

Мүнөө тус заводой коллектив табанжэлэйнгээ түсэб уридшалан дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

К. Левша.

Коммунистнуудай политическэ һуралсалые эмхитэйгээр үнгэргэхэ

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин шиидхэбэринүүдые шудалалга кружок болон политһургуулинуудта һурагшадай эдэбхиие ехээр дээшэлүүлээ. Кабанскын, Прибайкальска ба республикын бусад аймагуудай партийна организацинуудта коммунистнуудай һуралсал нилээд һайжараа.

Партиин Кабанскын айком һүүлэй үедэ партийна библиотекын дэргэдэ, партийна эхин организацинуудта лекцинүүдые олоор уншадаг, консультацинуудые үнгэргэдэг болоо.

«Национальна асуудалаар Коммунистическэ партиин теори ба программа» гэһэн темээр бэеэ даагаад һуралсадаг коммунистнуудтай теоретическэ семинар һаяхан үнгэрөө. Тэрэ семинарай заняти хоёр үдэшэ үргэлжэлөө. Тэндэ 30 гаран хүн байлсаа. Теоретическэ семинарта хабаадагшад энэ темые зүбшэн хэлсэхэдэ эдэбхитэйтээр хабаадалсажа, нилээд ехэ юумэ ойлгоо. КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолоор, мүн «Пролетарска революци ба пролетариадай диктатура» гэһэн темээр теоретическэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхыень семинарта хабаадагшад партиин айкомдо һанамжа оруулһан байна.

Пропагандистнуудай теоретическэ ба методическа хэмжээе дээшэлүүлгэдэ хаана бодото анхарал хандуулагданаб. тэндэ партийна гэгээрэлэй һуралсалай занятинууд удха һайнтайгаар үнгэргэгдэнэ. Һуралсалай энэ жэлдэ партиин олон айкомууд болон горкомууд пропагандистнуудай семинарнуудые тэдэнэй өөһэдынь эрилтэнүүдтэй тааруулжа үнгэргэхөөр хараалһан байна. Энэнь семинарнуудые творческоор үнгэргэлгэдэ туһална.

Март һарада партиин Иволгын айком пропагандистнуудай семинар удха һайнтайгаар үнгэргөө. Тэрэ семинарта пропагандистнууд бултадаа шахуу байлсаа. Семинарта хабаадагшадта: «Хүндэ промышленность — социалистическэ экономикые хүгжөөлгын үндэһэ һуури», «СССР дотор социализм ба коммунизм байгуулха тушаа ленинскэ түсэб», «КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой ёһоор хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ талаар МТС болон колхозуудай хэмжээ-ябуулганууд» гэһэн темэнүүдээр лекцинүүд уншагдаад, һүүлээрнь зүбшэн хэлсэлгэ болоһон байна. Тэндэ пропагандистнууд өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэлые халан абалсаа.

Марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалхые хүсэгшэд энэ жэлдэ урдынхида орходоо олон болоһон байна. Энэ ушар лекцинүүдые олоор уншажа, консультаци үнгэргэжэ, коммунистнуудта тодорхой туһаламжа саг үргэлжэ хүргэхэ эрилтэ партийна организацинуудта табиһан байгаа. Гэбэшье, олон партийна организацинууд бэеэ даагаад һурагшадые зүндэнь орхижорхёо, тэдэнэй һуралсалые шалгаагүй. Эгээл тэрээнһээ боложо һуралсалай жэлэй дүүрэхэеэ байһан энэ үедэ һуралсалаа огто эхилээгүй коммунистнууд элирүүлэгдэжэ байна. Жэшээ болгон Зэдын аймагай партийна организациие абажа үзэе. Тэндэ 264 коммунистнууд бэеэ даагаад һурадаг юм гэжэ тоологдоно. Тэдээндэ зорюулагдаһан оройдоо 4 лекци аймагай центртэ ба нэгэ хэды лекци үсөөхэн партийна эхин организацинуудта уншагдаһан байна. Коммунистнуудтай туд бүридэнь, мүн хэдэ хэдээрнь консультаци болон хөөрэлдөөнүүд үсөөн үнгэргэгдэнэ. Аймагай олон хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд нүхэд Цыбанов, Цыренов, Забадаев, Силинский, Гомбоев гэгшэд теоретическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхын тула юушье хэнэгүй. Өөһэдынгөө теоретическэ эрдэмые дээшэлүүлгэдэ хайша хэрэгээр хандадаг коммунистнуудта ямаршье хэмжээ партийна организацинууд абанагүй.

Зарим партийна организацинууд бэлэдхэл һайнтай коммунистнуудай бэеэ даагаад политэкономи шудалха хэрэгтэнь анхаралаа багаар табина. Жэшээлхэдэ, Заиграйн аймагта гансал Эрийскэ леспромхозой партийна организацида экономикын асуудалнуудые шудална. Аймагай эмхи зургаануудай, промышленна предприятинуудай, МТС болон колхозуудай олонхи хүдэлмэрилэгшэд экономическа теори шудалнагүй. Иимэрхүү байдал Улан-Үдэ городой олон партийна организацида бии байһаар.

Партийна гэгээрэлэй системэдэ һуралсалай жэлэй дүүрэхэ боложо байһан энэ үедэ коммунист бүхэнэй һуралсалые шалгаха, кружок болон политһургуулинуудай хүдэлмэриие хаража үзэхэ зорилго табигдана. Һуралсалай жэлые эмхитэйгээр үнгэргэхын тулада гээгдэжэ ябаһан политһургуули болон кружогуудай хүдэлмэридэ онсо анхарал табиха хэрэгтэй. КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй болон СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин шиидхэбэринүүдые шудалжа дүүргэһэн газарта һааталгүй һуралсалай программын ёһоор ээлжээтэ темэнүүдээ шудалжа эхилхэ хэрэгтэй.

Партийна гэгээрэлэй һуралсалай жэл майн хуушаар дүүрэхэ байна. Тиимэһээ кружок ба политһургуули бүхэн ямар темээр һуралсалайнгаа жэлые дүүргэхэб гэжэ тодорхойлхо ёһотой. МТС-үүдэй партийна организацинуудай коммунистнуудай һуралсалые тусгаар хаража үзэхэ шухала. Юундэб гэхэдэ, хабарай полевой хүдэлмэриин эхилхэтэй хамта МТС-үүдэй олон коммунистнууд тракторна бригаднуудтайгаа колхозуудта тараад, эндэ тэндэ тарашоод байна. Тиимэһээ кружогто болон политһургуулинуудта һурагшадай түгэсхэлэй занятинуудые үнгэргэхэ сагые тусгаар тодорхойлхо хэрэгтэй.

Дүн гаргалгын занятинуудта дэлгэрэнгы хөөрэлдөөн болохо ёһотой. Энээндэ нэгэ, хоёр заняти хараалхада болохо. Дүн гаргалгын занятинуудта урдань үзэһэн материалнууд сооһоо ямар темэ дабтажа үзэбэл дээрэб гэжэ пропагандист һурагшадтаяа түрүүн хэлсээд, тэрээгээрээл хөөрэлдөө үнгэргэхэ зэргэтэй.

Үдэшын партийна һургуулинуудта дүн гаргалгын занятинууд КПСС-эй түүхээр, дэлхэйн экономическа ба политическэ картаар. мүн үзэһэн бусад материалаар үнгэргэгдэхэ байна. Дүн гаргалгын занятинууд бүхы һурагшадай хабаадалгатайгаар теоретическэ хөөрэлдөө үнгэргэжэ хэгдэхэ байна.

Марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалдаг коммунистнуудтай һонирхоһон темэнүүдээрнь теоретическэ хөөрэлдөө үнгэргэхэ шухала. Эдэ коммунистнуудтай хөөрэлдэхэһөө түрүүн ямар литература уншаха тухайнь, ямар темээр хөөрэлдэхэ байһан тухайгаа хэлэжэ үгэхэ хэрэгтэй. Хамтын теоретическэ хөөрэлдөөндэ хабаадаагүй коммунистнуудтай тус тустайнь хөөрэлдэхэ хэрэгтэй. Теоретическэ семинарнуудай һуралсалай жэл ээлжээтэ темэеэ шудалалгаар лэ дүүрэхэ байна.

Дүн гаргалгын занятинуудай боложо дүүрэһэнэй һүүлээр партийна һуралсалай жэлэй дүнгүүдые партийна организациин суглаануудта, районой ба городой пропагандистнуудай суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэбэл һайн байна.

Партийна һуралсалай жэлые амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ пропагандистнуудай нилээд ехэ үүргэ дүүргэдэг туладань тэдэнэй эрилтэнүүдые хараадаа абажа, ээлжээтэ семинарнуудые үнгэргэхэ шухала. Пропагандистнуудай семинарта һуралсалай программын эгээн орёо теоретическэ асуудалнуудаар лекци уншаха ба консультаци үнгэргэхэ, дүн гаргалгын занятинуудые үнгэргэхэ арга методые зүбшэн хэлсэхэ хэрэгтэй.

Партийна комитедэй библиотекэнүүд пропагандистнуудта, консультантнуудта болон бүхы коммунистнуудта ехэ туһа хүргэхэ ёһотой.

Һуралсалай жэлэй дүүрэхэ багта зунай үедэ коммунистнуудта ямар темэнүүдээр лекцинүүд уншагдаха байһаниие тодоруулха шухала.

Партийна гэгээрэлые эмхидхэлгэдэ бии байһан дутагдалнуудые дары усадхажа, һуралсалай жэлые амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ партийна организацинууд бүхы анхаралаа хандуулха зэргэтэй.

П. ГЕРШМАН, КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагшын орлогшо.

Киргизскэ ССР. Науканска районой эд хэрэглэгшэдэй общество холын бэлшээринүүд дээрэхи малшадые һайнаар хангахын тулада нүүдэл худалдаа наймаа һайнаар эмхидхэбэ. Эндэ хоёр база байгуулагдаа. Тэндэһээ автомашинануудаар, моринорһонүүдээр, мүн ябахада бэрхэтэй хадатай газарнуудта — мориндо ганзагалан эд бараа малшадта абаашана.

№1 нүүдэл магазинай база фермэнүүдтэ ба бэлшээринүүдтэ эд бараа абаашана. Энэ хэрэгые районогой эрхим хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэн Абдулладжан Кокиев эрхилнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: наймаалагша Абдулладжан Кокиев Таш-Булаг гэжэ хадын малшадта эд бараа асараад, худалдажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Кукуруза тарилгада бэлэдхэнэ

Баргажанай аймагай колхозууд энээ жэл кукуруза горьтойгоор тарихань. Уро-Читканска сельсоветэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз 190 гектарта кукуруза тарихаар бэлэдхэжэ байна. Тиин һайн хүрьһэтэй наруули газар шэлэжэ олоод, тэрэ участогтаа наг шэбхэ гаргажа тараана. Гадна, нэгэ гектар талмайда урһэнэй участок бии болгогдожо, тэрэ участок дээрэ таригдаха рассадануудые ургуулха 21 мянган горшогхонууд бэлэдхэгдээ. Уланай һуурида һургуулиин һурагшад тэдэ горшогхонууд соонь рассада ургуулжа, колхоздо туһаламжа үзүүлхэ гэжэ шиидэнхэй. Мүнөө колхознигууд кукуруза тариха хэрэгсэлнүүдые бэлэдхэжэ байна. Куйтунска МТС кукуруза тариха «СКГ»-4» маркын сеялкэ тус колхоздо үгэхөөр хараална.

«Большевик» колхоздо кукуруза тариха комсомольско-залуушуулай звено 30 гектар талмайда кукуруза ургуулха юм. Мүн үрэһэнэй участогта комсомолец бүхэн кукурузын 60—60 кустнуудые харууһалжа, ургуулха уялга абанхай.

Гэхэтэй хамта, аймагай зарим колхозууд кукуруза тарилгада бэлэдхэлые унжагайруулна. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо кукуруза тарилгада бэлэдхэл хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Тарилгын участогууд мүнөө болотор олдоогүй байһаар. Колхозой агроном нүхэр Эрдыниев кукуруза тарилгада анхаралаа табинагүй.

Д. Гыргенов.

Малшадта туһалнагүй

Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоздо малажал саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ хүсэд анхарал хандуулагданагүй. Муугаар харууһалдаһан дээрэһээ мал ехээр турана, гарзалагдана. Тиигэжэ Ехэ Гуни гэжэ нютагай һүнэй-товарна фермэдэ һүүлшын үедэ хэдэн тугал үхөө. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд шалгуур ябадаггүй, фермые даагша нүхэр Цыреновтэ ямаршье туһаламжа үзүүлдэггүй байна. Тэрэ фермын мал тэжээлээр дутамаг, дэбисхэрэй хүргүй болошоо. Теэд колхозой правлени энэ фермэдэ иимэ байдал тохёолдоод байхада тусгаар анхаралаа хандуулдаггүй, зохихо хэмжээ абадаггүй байдагынь гэмтэй байна.

Малажалай мэргэжэлтэд ямаршье туһа хүргэдэггүй. «Коммунизм» колхоздо хүдэлдэг ветеринарна врач Бадмаев манай фермэдэ нэгэшье ерээгүй, юугээ хэдэг мэргэжэлтэ гээшэб? — гэжэ фермые даагша Цыренов хэлэнэ. Малай үбдэхэдэ нүхэр Бадмаев түргэнөөр туһалха, мал абарха гэжэ оролдодоггүй, ехэнхи сагаа гэртээ Шэбэртэдэ үнгэргэдэг, ветлечебницэдээ үглөөнэй 10—11 часта хаа яа ерэдэг байна. Колхозой малай гарзалжа байхада, Бадмаев архи тамхи намнажа ябадаг хүн.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолнуудые малшадта ойлгуулха хүдэлмэри ябуулагданагүй. Малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн муугаар эмхидхэгдээ. Мүн малшадые культурнаар хангаха хүдэлмэри хэгдэнэгүй.

Н. Бускинов.

Мүрысөөнэй хүсэн

Петр Петрович Милин ажалһаа сэхэ цехынгээ партбюрогой секретарь нүхэр Кузнецовто оробо. Нүхэр Кузнецов комсомольско организациин секретарьтай тон шухала хэбэртэй асуудалаар ехэл сүлөөгүй хөөрэлдэжэ байба. Петр Петрович зориһон хэрэгээ үглөөдэр болотор орхихогүй гэжэ шиидэһэндээ тэдэнэй хөөрэлдөөгөө дүүргэтэр хүлеэгээд, иигэжэ сэхэ хэлэбэ:

— Николай Ильич, юрэдөө манай хэрэг муул болоод байна даа...

—Юун болооб?—гэжэ партбюрогой секретарь урдаһаань гайхангяар хараад байба.

—Социалистическэ уялгаяа мартажархёод байхадаа юун гээшэб. Жэлэйнгээ даалгабарие ноябриин 7-ной һайндэр болотор дүүргэхэ гэжэ шиидээ хамнайбди. Тэрэнэй тулада һаяхан үнгэрһэн январь һара соо даалгабариһаа гадуур нэгэ паровоз заһабарилан гаргаха ушартай байгаабди. Теэд, абаһан тэрэ уялгамнайшье дүүргэгдээгүй, арайхан гэжэ түсэбнай дүүргэгдээл...

—Зүб даа, түсэбөөл арай шамай дүүргээбди. Петр Петрович, хэлыш даа, шинии бодоходо ямар юумэн манда һаад хэнэб? Хүдэлмэридэмнай ямар дутагдалнууд бииб?

Нүхэр Милин паровоз хабсаралгын цехын эгээл үнинэй хүдэлмэришэдэй нэгэн.

Паровоз хабсаралгын цех заводой эгээл гол, шухала цех. Эндэ ажаллагшадай даалгабаря дүүргээгүй һаань, заводой продукци үйлэдбэрилхэ түсэб бүхыдөө дүүргэгдэхэгүй, ороноймнай түмэр замда хүсэтэ паровозууд дутуу үгтэхэ байна.

Энэ жэлэй түрүүшын һарада тус цехынхидэй түсэбөө саг болзор соонь дүүргээд байхада олон хүнүүд тэдэнние муу бэшээр хүдэлмэрилнэ гэжэ һанадаг байгаа. Гэбэшье, Петр Петрович ондоогоор бододог байба. Табадахи табанжэлэй һүүлшын жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ талаар абаһан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэ гээшэ тэрээндэ юунһээшье үнэтэй. Хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тулада цехын коллектив нэгэ жэгдээр хүдэлмэрилжэ, ажалайнгаа бүтээсые саг үргэлжэ дээшэлүүлэн, квартал бүхэнэй даалгабариһаа гадуур паровозуудые заһабарилха ёһотой байгаа.

Иимэл һанал бодолтойгоор Петр Петрович партбюрогой секретарьта орожо ерэһэн байба.

— Һайнаар хүдэлмэрилхыемнай юун һаатуулнаб гэжэ гү? — гээд нүхэр Милин папиросойнгоо үнэһые унагаан байжа, саашань хөөрэбэ. — Манайда мүрысөөн муугаар эмхидхэгдэнхэй. Тэрээндэ хиналта, шалгалта хэгдэнэгүй, гээгдэгшэд олон, тэдэнние түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргаха талаар хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Эдэ бүгэдэ дээрэһээ абаһан уялгамнай саарһан дээрээл үлэнэ ха юм даа.

Партбюрогой секретарь тэрэнэй үгые ханамжатайгаар шагнаһанайнгаа һүүлдэ коммунистнуудые суглуулжа, мүрысөөнэй эмхидхэлые һайжаруулха асуудал зүбшэн хэлсэхэ гэжэ хөөрэлдэбэд. Тэрэ гэһээр гурба шахуу һара үнгэрбэ.

Мүнөө Майн һайндэрэй урда тээхэнэ паровоз хабсаргагшад дүрбэн һарынгаа даалгабарие уридшалан дүүргэһэн тухайгаа мэдээсэбэ. Түрүүшын квартал соо тэдэнэр түсэбһөө гадуур гурбан паровоз заһабарилжа шадаа. Апрель соо үшөө хоёр паровоз тэрэ тоодо нэмэгдэхэ байна. Эдэ тоо баримтанууд тухай хэлэхэ зуураа, тэрэ жиирэй коммунист Милин партбюрогой секретарь хоёрой хоорондо болоһон хөөрэлдөөн һанаандамнай дахинаа ороно.

Тэрэ хөөрэлдөөн ямаршье үрэгүйгөөр үлөөгүй, харин цехын коммунистнууд коллективэйнгээ дунда ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа, абаһан уялгануудаа заатагүй дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ хүн бүхэнние хабаадуулжа шадаа. Коммунист Левшинковой хүтэлбэрилдэг хоёрдохи комплексно бригада цехынгээ бригадануудай мүрысөөндэ хоёрдохи һуури эзэлээ. Гансахан энэ бригада 4 һара соо түсэбһөө гадуур хоёр паровоз заһабарилһан байна.

Петр Петрович Милин паровозовагонно заводой олон мянган хүдэлмэришэдэй нэгэн, энэ ехэ коллектив соо тэрэ ямар нэгэ ехэ машинын бишыхан шүрэбтэл адли. Теэд, советскэ хүдэлмэришэн коллективэйнгээ дунда иимэхэн үүргэ эзэлжэ байгаад бүхы хэрэгэйнгээ түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдодогоороо илгардаг байна бшуу. Бишыханшье һаа, бригадань цехынгээ эгээл харюусалгатай участок дээрэ хүдэлмэрилжэ, паровозой арматурын детальнуудые ба автотормозуудые хабсаргадаг байна. Бригадын ямараар хүдэлмэрилһэнһөө цехын бүхы ажал дуулдыдадаг байна. Тэдэнэрэй нэгэхэншье комплект саг соонь хабсаргаагүй һаа, цехын коллектив лини дээрэ заһабариһаа паровоз гаргажа шадахагүй, заводой бүхы хүдэлмэри таһалдалда орохо байна.

Нэгэтэ үдэр халаан дүүрэхэ тээшээ дүтэлжэ байгаа. Заһабарида асаргадаһан паровозые задалжа эхилһыень Милин дуулажархёо. Энэ үедэ өөрөө сүлөөгүй, шэнэ паровозой хабсаралга дээрэ хүдэлмэрилжэ байба.

—Алексей, асаргадаһан тэрэ паровозой задалалга дээрэ ошожо, арматурын детальнуудые суглуулан абалгые эрхилхэ болоош, — гэжэ Петр Петрович бригадынгаа слесарь Ванчиковта хандаба.

— Ошоһоной ямар туһа байхаб даа. Слесарьнүүд детальнуудые кладовойдо тушаахал, тэндэһээ абана бэзэбди,—гэжэ хайхарамжагүйгөөр урдаһаань харюусаба.

—Кладовойһоо абтаһан детальнууд барандаа һайн байгаа һэн гү? Нилээд олониинь хаяха баатай болоһоноо һанана гүш? Паровоз задалагшадай зариманиинь хуушан детальнуудай хэрэгтэй, хэрэггүйень илгадаггүй. Тиимэһээ ши тэндэ ошоходоо һайнуудыень шэлэжэ абаха ха юмши.

Энээгээрээ нүхэр Милин тон үнэтэ дурадхал оруулһан байгаа. Тэрээнһээ хойшо паровозой задалалга дээрэ өөһэдөө байлсадаг болоо, хэрэглэгдэхээр хуушан детальнуудые түүбэрилэн абадаг болоо. Нэгэдэхи кварталда тус бригада иигэжэ хүдэлмэрилһэнэйнгөө ашаар хэдэн мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэ арьбалаа.

—Хуушан деталь хэрэглэхэдэ шанарынь муу болодоггүй гү? — гэжэ асуухада:

—Үгы даа, муу байхагүй, — гэжэ Петр Петрович гайхаһан янзатайгаар харюусаад, хажуугаарнь гаража ябаһан цехын начальник нүхэр Ивановые байлгаад иигэжэ асууба:

— Нүхэр начальник, арматурын муу шанартай байһан тухай гомодол энэ жэлдэ түмэр замшадай зүгһөө манда ороо гү?

— Тиимэ гомдолой ороһые би һананагүйб,—гээд нүхэр Иванов хэлэнэ. — Зам харилсаанай министерствын инспектор заһабарилагдаһан паровозуудые наринаар шалгадаг хэбэртэй агша. Теэд, арматурын детальнууд тухай юумэ хэлэхыень үнинэй дуулаагүйб.

Слесарь Милин, тэрэнэй нүхэдүүд гансахан өөһэдынгөө нэрэ хүндын түлөө оролдоно бэшэ, харин заводойнгоо маркын түлөө тэмсэдэг. Цехынгээ начальнигай ошоһон хойно тэрэ иигэжэ хөөрэнэ:

—Манай заводто заһабарилагдаһан паровозууд Номгон далайн эрьеһээ эхилээд Уралай шэлэ хүрэтэр түмэр замаар ябана. Заводто хорин жэлэй туршада хүдэлмэрилжэ байха зуураа, арматурын шанар тухай нэгэшье машинистһаа гомодол үшөө абаагүй байнаб. Петр Петрович коллективэйнгээ эгээл хүндэтэй хүнүүдэй нэгэн юм. Һара бүхэндэ 2—3 нормо дүүргэдэг ба 1958 оной түсэбөөр хүдэлмэрилжэ байһанайнь, юумые гансал һайн шанартайгаар хэдэгэйнь түлөө хүндэлхэһөө гадна, бишыхан юумэнэй ехэ удхашанартай байһые харадаг, бүхы дутагдалнуудые усадхахын түлөө оролдодог, ажалдаа үнэн сэхээр хандахаар хүдэлмэришэнөө хүмүүжүүлдэг байһанайнь түлөө заводой коллектив тэрэнние ёһотой патриот гэжэ сэгнэдэг байна. Нүхэр Милин бригадынгаа гэшүүн Ванчиковые слесарьнии мэргэжэлдэ һургаха зуураа, тэрэнние түрүү новаторнуудай нэгэн болгоо. Үнгэрһэн эцэ үе соо Петр Петровичын һургаһан слесарьнууд заводой цех бүхэндэ хэдэн олоороо тоологдоно.

Паровоз хабсаралгын цехын коллектив табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилжэ байна. Абаһан уялгынгаа ёһоор коллектив жэлэй түсэбһөө гадуур 6 паровоз заһабарилха юм. Тэрэнэйнгээ табадахи паровозые заһабарилан Майн нэгэнэй һайндэрые угтаба.

И. Болдогоев.

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД

Колхоз бүхэндэ хүүгэдэй сад ба ясли хэрэгтэй

Мүнөө хүдөө ажахыда хабарай тарилгын халуун хүдэлмэриин үе ерэбэ. Энэ хүдэлмэридэ ажал хэжэ шадаха бүхы колхознигууд хабаадалсаха байна. Теэд, Түнхэнэй аймагай зарим колхозуудта нёдондо жэлдэ хүүгэдэй сад ба ясли үгы дээрэһээ бага үхибүүдтэй эхэнүүд артелиингээ ажалда хабаадалсаха аргагүйдээ һэн. Тиимэһээ эдэ колхозууд саг соогоо ургуулһан хартаабха малтажа шадаагүй, хүлдөөһэн байгаа.

Нёдондо Карл Марксын, Калининай нэрэмжэтэ, «Гигант» колхозуудта үхибүүдтэй олон эхэнүүд ажалта үдэрэй минимум оложо шадаагүй байха юм. Жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо 58 хүн, Калининай нэрэмжэтэ колхоздо 14 хүн ажалта үдэрэй минимум олоогүй юм.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд хүүгэдэй сад, ясли түхеэржэ, үхибүүдтэй эхэнүүдтэ хамтын ажалда хабаадалсаха арга олгохо ёһотой.

С. Андыков.

Нүүдэл наймаан эмхидхэгдэнэгүй

Фермэ болон гүүртэнүүд дээрэ ажаһуудаг малшадые эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангаха уялгаяа Мухаршэбэрэй аймпотребсоюзай Октябрьска сельпо муугаар дүүргэнэ. Тус сельпогой хүдэлмэрилэгшэд нүүдэл наймаа эмхидхэхэ хэрэгтэ анхарал хандуулнагүй. Тиимэһээ малшад шухала хэрэгтэй эд бараагаар, мүн сай, дабһа, тамхи, зуруул гэхэ мэтээр ходо дуталдана.

Жэшээлхэдэ, Булганинай нэрэмжэтэ колхозой малажалай фермэ болон гүүртэнүүд эгээл дүтын магазинһаа адагынь 14—15 километрын газарта байдаг юм. Теэд, эндэхи малшадта нүүдэл наймаа огто асаргданагүй. Тус колхозой дэргэдэ Октябрьска сельпогой 4-дэхи магазин бии аад, нүүдэл наймаа эмхидхэнэгүй.

Сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Хархенов малшадые эд бараагаар хангаха, нүүдэл худалдаа наймаа саг соогоо эмхидхэхэ хэрэгтэ һаналаа табиха ёһотой.

Б. Бадмаев.

Хүдэлдэггүй радиоузел

Хэжэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз һайн түхеэрэлгэтэй өөһэдын радиоузелтай юм. Теэд, тэрэ радиоузелынь гурба һара шахуу хүдэлмэрилнэгүй. Тэндэ хүдэлмэрилжэ байһан радистые колхозой хүтэлбэрилэгшэд (түрүүлэгшэнь нүхэр С. Мункин, парторганизациин секретарь Б. Доржиев) ондоо ажалда ябуулжархиһан байна.

С. Очирова.

Жаргалантын хабар

I. ДУЛААНАЙ АМИСХАЛ

Бидэнэй Жаргалантаар ябаһанаа хойшо арбаад хоног үнгэрөө... Бидэ ябахадаа нэгэ иимэ юумэтэй ушарһан байгаабди. Тооһон зурлаа бооһоо гаргаад «С-80» булай хурдаар гүйжэ ябана. Дэргэдэнь ошоод трактористһаа һуранабди:

— Юундэ иигэжэ тракторайнгаа хүлэл дундань дисковална гээгүйта?

— Харана гүт? Эдэ дискэнүүд газар шэнгэнэгүй. Газар гэдээгүй,— гэжэ Иван Малофеев тогтон торонгоор харюусана.

Мантай хамта ябалсаһан колхозой түрүүлэгшэ Дагба Доржиевич тэрэ трактор сооһоонь бишыхан мал асаруулжа, газар малтажа үзэд хэлэбэ:

— Газар гэдээгүй гэжэ дэмы хэлээт, арбан табан сантиметр гэдэнхэй. Яахадаа гурба—дүрбэн сантиметр гүйхэнөөр лущени хэнэт. Хайрцагууд соонь шорой гү, али шулуу хүндэ болгохоёо янабта:

— Хэн мэдэхэб даа, иигээд ябахадамни агроном хорёогүй бэлэй... Энэ хабар гээшые наһан соогоо үзөөгүйб... Прямо беда...даншье зантай, тогтууригүй хабар...

— Теэд, Иван Малофеев өөрынгөө гэмые хабарта тохохо гэжэ дэмы оролдоно. Сэхэ руунь хэлэхэдэ, хабар бэшэ, харин Иван өөрөө ехэ тогтууригүй хүн юм, — гэжэ нүхэд хэлсэнэ.

— Орооһо тарьянай үндэр ургаса абаха гэжэ партиин Центральна Комитедэй сентябрьска, февральско-мартовска, январска Пленумүүдэй тогтоолнуудай гараад байхада бидэ хүсэдөө хамаг хэшээлээ гаргажа, хүдэлнэбди, — гэжэ нэгэ тракторист хэлэбэ.—Бидэнэрэй оломнай МТС-дэ хүдэлхэеэ завод, фабрика дээрэ ажал — хоёр жэлэй саада тээ ерэһэн. Мантай хамтадаа Галуута Нуурай рудоуправлениһээ Иван Малофеевшье ерэлсээ һэн. Бидэнние хүдөөдэ хүдэлхөөр эльгээһэн алдарта хүдэлмэришэн ангиин нэрэ солые гутаахагүй гэжэ бултадаа оролдожо байхадамнай, харин Иванай гансаараан лэ һэбхитэжэ ябадагынь харатай юм даа.

— Иван хара мүрөө хараһан яндан амитан даа — гэжэ баһа нэгэн тэндэһээ оролсоно — тэрээнэй һанаан соохиие гэрэлдэ хараһан шэнги элеэр харанам: муугаар хэхэ, теэд ехээр абаха.

Ойлгосотой. Хабар бэшэ, Иван эндэ зэмэтэй. Хабарай тогтууригүйдэ шалтаһанай хэрэггүй: мүнөө жэлэй хабар—хабар шэнги лэ хабар.

Хабар хайшаа байдаг һэм — тэрээн шэнгил хабар.

Газар дэлхэй үбэлэйнгөө нойрһоо һэрижэ, сагаан саһан хүнжэлөө үдьхэлэн хаяһанһаань, һайрамай уһанай горхонууд боложо шуяатай шаяатайгаар урилдажа, хотогор доро газарта тогтоһонһоонь хойшо олон хоног үнгэрөө.

Аглаг үргэн дайдые алтан шара наранай арюун дулаан элшын шаража дулаасуулхадань Байгалай хабарые зарлагша зумбараа нүхэнһөө гаража:

— Хабар ерээ! — гэжэ тунхаглана.

Дулаан ороной дали жэгүүритэн — ангир, нугаһан, галуун гэхэ мэтэнүүд орьёл үндэр уула хабсагайнуудые, уһа мүрэнүүд, океан далайнуудые дабан ерэжэ:

— Хабар ерээ! — гэжэ тунхаглана!

Намарай хара тарьянай ургажа байһан поли дээрэ хабарай хара сохо арбайтараа харайжа ябана. Теэд, энэшье баһал:

— Хабар ерээ! — гэжэ тунхаглана!

Иигэжэ Жаргалантын голдо 1955 оной хабар ерээ. Иигэжэ Байгалай үмэнэ, Бурят-Монгол орондомнай 1955 оной хабар ерээ.

— Да-а, мүнөөнэй хабар нэгэл тиимэ... ондоохон хабар гээшэ ха,— гэжэ мантай хамта ябаһан түрүүлэгшэ Очиров дуугараад, бодолгото болон, Эрээн Гуяын эбэр руу шэртэн харана.

Теэд, мүнөөнэй хабар урда урдынхиһаа юугээрээ илгаатай юм гэжэ нүхэрһөө һураашьегүйбди. Дагба Доржиевич заяанай даруу зантай, гүнзэгы бодолтой хүн юм. Бидэ тэрэнние үнинэй мэдэхэбди: хэлэһэн үсөөн үгэ соонь гүнзэгы удха бэдэрхэ хэрэгтэй. Тэдэ үгэнүүдэйнь удхань юун байгааб гээд таахада, иимэрхүүгээр ойлгожо боломоор ха гэжэ һанабабди.

«Хабар оройтоһониинишье оройтоо юм аабза... иимэ хабарые наһан соогоо али олон үзөө хаям бибди. Мүнөөнэй хабарай онсо илгаань энээндэ, оройтолгодо бэшэ, харин ондоо юумэндэ: мүнөө жэл, нэгэ талаһаа, уласхоорондын байдал шахардуу боложо, нүгөөдэ талаһаа, дайнда эсэргүү, эб найрамдалай түлөө арадуудай тэмсэл улам шангадажа байна. Иимэ болоод байхада бидэ оронойнгоо экономическа болон өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, коммунизмын замаар урагшаа һаадгүй дабшахаараал дабшаха ёһотойбди. Би колхозой түрүүлэгшэ хадаа эдэ мэтые һайса ойлгохо, ойлгохоһоо байтагай — ажалдаа тобшолол хэхэ ёһотойб. Ямар тобшолол? Юу хэхэ ёһотойбибди? Малажалһаа ашаг шэмэ һураггүй ехээр абадаг болохо. Хайшан гэбэл энэ түйлагдахаб? Тэжээлэй база һайжаруулха: сабшалангаа һайжаруулха, үшөө кукуруза тариха. Орооһо тарьяа ехээр тарижа, ургуулжа абаха ёһотойбди. Энээнние парти, правительство манһаа эринэ. Энэ хабар ехэ ажалай, ехэ далайсын хабар». Бидэ лаб мэдэнэгүйбди, миин лэ багсаанабди, гэбэшье, олон түрүүлэгшэнэр мүнөө хабар, иигэжэ, иигэжэ гү, али иимэрхүүгээр бодожо ябана ёһотой. Дагба Доржиевич баһал энээндэ адлишуугаар бодоо ёһотой гээд, бидэ хожомынь хөөрэлдөө һэмди.

Хүдөө ажахые хүсэтэ ехээр хүгжөөхэ тухай партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй тогтоолоор табигдаһан зорилгонуудые дүүргэхэ гэһэн хэмжээ-ябуулгануудые Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой правлени ба парторганизаци зохёоһон байгаа. Теэд, хамтын суглаанай үзэмжэдэ табихадань:

— Үгы, тиигэжэ болохогүй... аяар 1960 он хүрэтэр юундэ унжагайруулжа байхабиибди. Бидэнэр январска Пленумээр табигдаһан зорилгонуудые олон юумээрээ мүнөө жэл—хойто жэл дүүргэхэ аргатайбди. Январска Пленумээр табигдаһан зорилгые жараад он багта хоёр дахин дүүргэхэ аргатайбди. Тиимын тула яагаа гэжэ аяар жаран онние хүлеэжэ һуухабиибди...

Иигэжэ үргэн ниитэ зон, колхознигууд ажабайдалда хубилалта оруулаа һэн.

Хабарай дунда һарын наратай дулаан үдэрнүүдтэ арад зоной арюун эдэбхи үүсхэлээр зохёогдоһон хэмжээ-ябуулганууд: иишэ тиишэнь хэрээһэлүүлжэ зураһан хүснэг соо бэшээтэй элдэб олон тоо манай урда хэбтэнэ. Эндэнь үхэрөө, хонёо, гахай тахяагаа олон болгохо тухай, үүлтэрыень һайжаруулха тухай, тэдээнһээнь хэды шэнээн ашаг шэмэ, хэды ондо абахаб, ямар тэжээл али зэргээр бэлэдхэхэб, хэды толгой малда ямар байрануудые барихаб, тарилгын талмайе хэды шэнээгээр үргэдхэхэб, ямар культурануудые тарихаб, ургаса дээшэлүүлхын тула хэды шэнээн гектар дээрэ агротехническэ ямар аргануудые хэрэглэхэб гэхэ мэтэ олон тоото тоонууд бэшэгдэнхэй. Эдэ тоонууд миин лэ арифметикэ бэшэ, харин эдэ тоонуудые олон зуун хүн: колхознигууд, правлени, бригадирнууд ба фермэнүүдые даагшанар. агрономууд ба зоотехнигүүд, аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд хамтаараа бодожо, тооложо, ухаалажа зохёоһон байгаа. Тиимэһээ, эдэ тоонууд дотор ниитэ зоной хүсэл зориг, эдэбхи үүсхэл, холын хараата бодол багтажа оронхой. Эдэ тоонуудай саана юу харанабиибди гэхэдэ, ажахы ба культураяа тон ехээр хүгжөөгөөд, улам үнэр баянаар, улам жаргалтайгаар һуужа байһан Жаргалантын колхознигуудай 1956—1957 ба 1959—1960 онуудай байдалые харанабди.

—Манай колхоз шадалтай, һайн колхоз, теэд үшөөшье һайжаруулжа болохо юм,—гээд Дагба Доржиевич хөөрэнэ,—гансал юумээрээ дутуутайбди: тарьянаймнай газар заахан, теэд тэндээ жэлһээ жэлдэ тарья хаянабди, амаруулнагүйбди. Дүн дээрэнь гектарай 6—7 центнер тарья хуряанабди. Энэмнай, илангаяа мүнөөнэй эрилтэ дээрэһээ харабал, тон бага.

—Теэд, Дагба Доржиевич яаха һанаатай байнат?—гээд асуугдана,— хахалха шэнэ газар үгы шахуу, газартнай үрэжэл багатай гэнэт. Яаха ёһотойб, иигээд байхадань?

—Яахаб? Газараа һайнаар элдүүрилхэ, үтэгжүүлхэ, ургасын хойноһоо харууһалха, хуряалгаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэргэхэ хэрэгтэй. Энээнние хээгүй һаа, орооһо тарья ехээр ургуулжа шадахамнай бэрхэтэй.

Нээрээшье, теэд, хараад үзэхэдэ, тельманэйхид тарья ехээр ургуулхын тула гансал арга замтай. Энэнь: агротехникын комплексые дүүрэнээр бэелүүлгэ. Тэдэнэр өөһэдөөшье энээнние һайнаар мэдэдэг. Тиимэһээ тэдэнэр иимэ хэмжээнүүдые абаха гэжэ бодоно: Мальцевай методээр газараа элдүүрилгые жэл ерэхэ бүри үргэдхэхэ, параа наг шэбхээр үтэгжүүлэн тэжээл үгэхэ. 1954 ондо оройдоо 100 гектарай парта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа һаа 1959 ондо 600 гектарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаха, тарилгынгаа бүхы талмайе—1700 гектарые парлаха, тэндээ бүхы дээрэнь саһа тогтоохо, буртаг үбһэ ногоое химическэ аргаар, хоро сасажа үгы хэхэ, нэгэ жэгдэ үрэһөөр, нарин рядтайгаар ба хэрээһэлүүлэн тариха. Иигээд байбал, тарилгын талмайе үргэдхөөшьегүй һаа (газар үгы), мүнөөнэйнгөөшье хэмдэ байгаа һаа, ургасые эрид дээшэлүүлжэ болохо байна. Тельманэйхид 1955 ондо гектарай дунда жэшээгээр 8,8 центнер, тиихэдэ 1960 ондо—18,2 центнер ургаса абаха гэжэ харааланхай.

Ургасые шууд дээшэлүүлхэ гэжэ эндэхи колхознигууд эрид шиидэнхэй. Гэхэтэй хамта, (сэхынь хэлэһэн дээрэ). Сэлэнгын МТС-эй механизаторнууд Тельманэй нэрэмжэтэ колхозойхидто хүсэд һайнаар туһалнагүй. Энэнь юун дээрэһээ харагданаб?

Малофеев тухай дээрэ хэлээ һэмди. Үшөөшье бэдэрээ һаа, малофеевууд олдохо. Бидэнэй тэндэ ябажа байха үедэ нүхэр Брусницын бригадиртай тракторна 4-дэхи бригада поли дээрэ гараһаар недели болоод байгаа. Теэд, тэндэхи трактористнууд борнойлго, культивацине тон шанар муутайгаар хэхэһээ гадна, нормоёо оройдоо 40—50 процент дүүргэдэг байба. Неделиин турша соо бригадир Брусницын бригададаа ерээгүй, МТС-эй центртэ һуужа байгаа һэн. Бүри һаа, апрелиин 25-най сводко руу хараад үзөөбди: баһал һайрхамаар юумэн үгы. Сэлэнгын МТС бүхыдөө (табан колхоздо) оройдоол 95 гектарта тарилга хэһэн байба.

«Болохогүй, нүхэд механизаторнууд, иигэжэ ажаллажа болохогүй. Һайн ургаса абахадань колхоздо иигэжэ «туһалжа» яажа болохоб?!— колхознигууд тиигэжэ хэлэнэ. Бидэ тэдээнние бүримүһэн зүбшөөнэбди. Нээрээшье ургасын түлөө Малофеев шэнгеэр «тэмсэжэ» болохогүй байнал, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд энээн тухай бодожо үзэхэ, хэмжээ абаха ёһотой гэжэ һанагдана.

...Арюун хабарай алтан наранай элшэдэ амитанай болон ургамалай аймаг тэнижэ, шэмэ шүүһээ, хүсэ шадалаа шэнэ хүсэтэйгөөр нэмээдэг, сэлмэг номин огторгой доро сэсэглэн һалбархаяа бэлдэдэг юм. Хабар шугы бургааһан набшална, намаална, янза бүриин—ягаан, улаан сэсэгүүд ургана. Хабар хүнэй дотор эрэлхэг, хатуу һанал бодол, эршэ зориг түрэнэ. Тиимэ зориг, тиимэ бодол түрүүлэгшэ 1955 оной хабар ерээ.

Жаргалантын хабар!

Ш. НИМБУЕВ,
Л. ДАШИЕВ.

Сэлэнгын аймаг,
Жаргалантын сомон,
Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз.

Пекиндэхи Хитадай арадай университедтэ ород хэлэнэй факультет бии юм. Тэндэ Вьетнамай Демократическа Республикаһаа залуушуул һуралсадаг байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Вьетнамай Юнь Ши Хуэй гэжэ нэрэтэй басаганда советскэ һургагша Галина Васильевна Кириллленко ород хэлэ ойлгуулан хэлэжэ үгэжэ байна.

Синьхуа агентствын фото.

Хитадта Майн урда тээхи мүрысөөн дэлгэрнэ

ПЕКИН, апрелиин 27. (ТАСС). Майн нэгэнэй һайндэрые Хитадай ажалшад ажалай дэбжэлтын оршон байдалда угтахань. Заводуудта, фабрикануудта, түмэр замууд дээрэ, шахтануудта болон руднигуудта Майн урда тээхи үйлэдбэриин мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ.

Пекинэй ажалшад энэ мүрысөөндэ түрүү зэргэдэ ябалсана. Текстильнэ нэгэдэхи фабрикын коллектив Майн үрда абаһан уялгануудаа бэелүүлэн, апрелиин түрүүшын хорин хоног соо үйлэдбэриин түсэбые үлүүлэн дүүргээд, мүнөө графигһаа нилээд ехээр урьтан хүдэлмэрилжэ байна. Чансиньдяньска паровоз заһабарилгын заводой, металлоконструкциин заводой коллективүүд, пекинскэ узелай түмэрзамшад, гуантинска гидроэлектростанциин барилгашад ба бусад предприятинуудай коллективүүд ехэ амжалтануудые туйлаа.

Пекинэй ажалшадтай хамта Мукденэй, Бэньсиин, Аньшаниин, Фушуниин, Харбинай хүдэлмэришэд Майн урда тээхи мүрысөөндэ түрүүлжэ ябалсана. Бэньсидэхи металлургическа заводой булад хайлуулагшад апрельскэ программая болзорһоонь хоёр хоног урид дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан байна. Мукденскэ хүндэ машина бүтээлгын заводой булад хайлуулагшад хайлуулга хэхэ сагые нилээд ехээр хорооһоной́нгоо ашаар түсэбһөө гадуур ехэ продукци үгэнэ. Бэньсидэхи шахтын Цзай Бао-лянай бригада үдэр бүри түсэбһөө гадуур 80 тонно хүрэтэр нүүрһэ малтана.

Ланьчжоу—Урумчи— Алма-Ата ба Баотоу—Ланьчжоу гэһэн шэнэ түмэр замуудай барилгашад, Гэпзюдэхи сагаан туулганай руднигай коллектив, Шаньдунай текстильщигүүд ба түмэрзамшад, Шанхайн машина бүтээгшэд Майн урда тээхи уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэ.

Хитадай саарһанай промышленностиин хүгжэлтэ

ПЕКИН, апрелиин 27. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, Хитадта мүнөө жэлдэ саарһа үйлэдбэрилгэ үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 9 процентээр ехэ болохо байна. Мүнөө саарһанай 6 фабрика баригдажа ба шэнэдхэн байгуулагдажа байнхай. Тэдэнэй ашаглалгада оруулагдахада, саарһанай промышленностиин үйлэдбэриин хүсэн 25 процентээр ехэ болохо юм.

Анха түрүүшынхеэ саарһа бүтээжэ гаргаһан Хитад хадаа сүлөөлэгдэхынгөө урда тээ саарһа бусад оронуудһаа асардаг байһан юм. Үнгэрэгшэ жэлһээ эхилэн КНР хадаа саарһаар доторойнгоо хэрэглэмжые хангахаһаа гадна, тэрэнние Вьетнамай Демократическа Республикада, Индидэ болон бусад оронуудта худалдадаг болоо.

Чехословакиие индустриализацилгын амжалта

ПРАГА, апрелиин 27. (ТАСС). Мүнөөнэй шэнэ техникээр зэбсэглэгдэһэн промышленностиие байгуулга арадай засаг тогтооһонһоо хойшо чехословацка арадай туйлаһан эгээн ехэ амжалтануудай нэгэн болоно.

Социализм байгуулха талаар коммунистическэ партиин генеральна хараа шугамые бэелүүлэн чехословацка ажалшад богонихон үе соо ехэ амжалта туйлаа. Имагтал, нэгэдэхи табанжэлэй үедэ республика дотор промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 100 процентээр ехэ болоо.

Арадай Чехословакида үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдые бүтээлгын ургалта промышленна хүгжэлтын онсо өөрэ зүйлынь болоно. Жэшээлхэдэ, үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалга нэгэдэхи табанжэлэй үедэ 114 шахуу процентээр нэмээ, тэрэнь 1948 ондо промышленна үйлэдбэриин юрэнхы хэмжээнэй 57,6 процент болодог байгаа һаа, 1953 ондо 62,3 процентыень эзэлдэг болоо.

Оронойнгоо промышленна хүсэ шадалые дээшэлүүлхые оролдон коммунистическэ партн ба правительство хадаа чехословацка арадай түүхэдэ үзэгдөөгүй ехэ хэмжээтэйгээр промышленна барилга эмхидхэһэн байна. Арбан жэлэй турша соо хэдэн зуун шэнэ фабриканууд, заводууд, шахтанууд, руднигууд гэхэ мэтэ ашаглалгада үгтөө. Тэдэнэй тоодо һүүлэй үеын техникээр зэбсэглэгдэһэн машина бүтээлгын 24 завод, доменно ба мартеновскэ 15 пеэшэн, 6 блюминг, хүсэ ехэтэй 12 электростанци баригдаһан байна.

Словакида ехэ хубилалта болоо. Тэндэ индустриализацилга илангаяа ехэ хэмжээтэйгээр бэелүүлэгдэһэн байха юм. Тэрэнэй эсэстэ Словакиин промышленна үйлэдбэриин хэмжээн үнгэрэгшэ жэлдэ 1937 онойхитой сасуулбал таба дахин шахуу ехэ болоһон байна.

Чехословакиие индустриализацилгада шэнэ зүйл юуб гэхэдэ, промышленностиин, жэшээлхэдэ, алюминиевэ ба нефтяной һалбаринууд шэнээр байгуулагдаа.

Чехословакида хүндэ промышленностиие ба машина бүтээлгые хүгжөөлгэтэй хамта арадай хэрэглэлэй зүйлнүүдые бүтээдэг промышленность ургаа. Тусхайлбал, текстильнэ, арһанай, модо болбосоруулдаг ба бусад 12 комбинат шэнээр баригдаа. Хэдэ хэдэн фабриканууд шэнэдхэн байгуулагдаа. Эдэ бүгэдын эсэстэ хүнгэн промышленностиин бүтээдэг продукциин хэмжээн нэгэдэхи табанжэлэй үедэ 77 процентээр ехэ болоһон байна.

МНР-эй профсоюзуудай зургаадахи съезд

УЛАН-БАТОР, апрелиин 27. (ТАСС). Монгол Арадай Республикын профсоюзуудай зургаадахи съезд мүнөөдэр Улан-Баторта нээгдээ. Монголой арадай-революционно партиин ЦК-гэй ба МНР-эй правительствын хүтэлбэрилэгшэд, СССР-эй ба КНР-эй профсоюзна делегацинуудай гэшүүд съезд дээрэ байлсаа. КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүд съездын хүндэтэ президиумдэ һунгагдаа.

Профессиональна союзуудай Центральна Соведэй хүдэлмэри тухай МНР-эй профсоюзуудай Центральна Соведэй түрүүлэгшэ Удвал съезд дээрэ тоосоото элидхэл хээ.

Үглөөнэй заседани дээрэ МНРП-гэй ЦК-гэй ба МНР-эй правительствын зүгһөө МНРП-гэй ЦК-гэй секретарь Дугурсурун съездэ хабаадагшадые амаршалаа.

Бандунгдахи конференциин амжалтые Азиин арадууд һайшаана

ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

ПЕКИН, апрелиин 26. (ТАСС). Кун Юаниин статьяе «Женьминьжибао» газетэ толилоо. Худалдаа наймаа ба экономическа харилсан ажаллалгые өөһэд хоорондоо хүгжөөхэ гэһэн Азиин ба Африкын оронуудай арадуудай хамтын эрмэлзэлгые бэелүүлгэдэ Бандунгдахи конференциин амжалта туһалха байна гэжэ Кун Юань бэшэнэ.

«Худалдаа наймаа һайнаар хүгжөөлгэ ба экономическа холбоо барисаа бэхижүүлгэ Хитадай, Индиин ба Индонезиин хамтын хүсэл эрмэлзэлгэ байхаһаа гадна, мүн Азиин ба Африкын олонхи оронуудай правительствонууд болон арадуудай эрмэлзэлгэ болоно» гэжэ тэрэ бэшэнэ.

ИНДОНЕЗИ

ПЕКИН, апрелиин 26. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент Бандунгһаа иигэжэ дамжуулна: уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха замда туйлагдаһан амжалта гэжэ тоолон Азиин ба Африкын оронуудай конференциин туйлалтануудые индонезийскэ газетэнүүд һайшаана.

«Сулу Индонезия» гэжэ газетэ түрүү бэшэг соогоо иигэжэ мэдүүлнэ: «Политическэ, культурна ба экономическа асуудалнуудаар конференциин баталан абаһан резолюцинууд ехэ илалта мүн болоно».

Азиин ба Африкын оронууд өөһэдтөө хамаатай асуудалнуудые шиидхэжэ шадаха байһанаа дэлхэйдэ харуулба гэжэ «Бинтанг Тимур» гэжэ газетэ мэдүүлнэ.

ЯПОНИ

ПЕКИН, апрелиин 26. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент Токиоһоо иигэжэ дамжуулна:

Азиин ба Африкын оронуудай конференциин амжалтатайгаар дүүрэһэндэ японско газетэнүүд ехэ анхарал хандуулха зуураа, конференциин туйлалтанууд түүхэтэ удхашанартай гэжэ заана. «Асахи» газетэ иигэжэ бэшэнэ: Азиин ба Африкын оронуудай угаа ехэ туйлалтань юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа дайнда эсэргүүсэн эб найрамдалые хүсэжэ байһан Азиин ба Африкын 1.400 миллион хүнэй дура зоригые мэдүүлээ. Энэ конференци хадаа колониализмые элдэб социальна системэтэй оронуудай нэгэн һаналаар ехээр буруушаажа шадаха байһые хүн зондо харуулаа гэжэ газетэ бэшэнэ.

Бандунгда болоһон конференциин дүнгүүдые Цейлоной премьер-министр иигэжэ тайл барилна

ЛОНДОН, апрелиин 27. (ТАСС). Бандунгда болоһон конференциин дүнгүүдые тайлбарилха зуураа, энэ конференци тон ехэ событи мүн болоно гэжэ Цейлоной премьер-министр Коталавала мэдүүлээ.

Конференци хани халуун оршон байдалда үнгэрөө гэжэ онсо тэмдэглээд, Коталавала иигэжэ хэлээ: «Бидэнэй хоорондо зарим арсалдаанууд гараһан болобошье, конференци дээрэ үгээ ойлголсоһон нэгэ интерестэй байһамнай элирһэн байна.

Бидэнэй олонхимнай премьер Чжоу Энь-лайтай уулзаа. Тэрээнтэй бидэнэй политическэ нэгэ үзэл бодолтой бэшэ байбашье, Чжоу Эньлай хадаа бусадай һанамжануудые хүндэлхөөр бэлэн байдаг хүн байһанаа харуулаа» гэжэ Коталавала хэлээ.

Конференци дээрэ туйлагдаһан үгэеэ ойлголсолго имагтал энэ оронуудта бэшэ, мүн бүхы дэлхэйдэ тон шухала удхашанартай байна гэжэ Коталавала мэдүүлээ.

«Бүхы оронуудай суверенитедые ба территориальна бүрин бүтэн байлгые хүндэлхэ, арсалдаануудые эбэй ёһоор шиидхэхэ, хүсэрхэлгын политикаһаа ба бусад оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсалгаһаа арсаха шухала гэжэ конференцидэ хабаадагшад бултадаа тоолоһон байна. Эгээл энээндэ үндэһэлэн эбтэйгээр ажабайжа болохо юм» гэжэ тэрэ хэлээ.

Бандунгда болоһон конференци тухай Суданай премьер-министр иигэжэ мэдүүлбэ

ЛОНДОН, апрелиин 27. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Суданай премьер-министр Исмаил Аль-Азхари Калькуттын аэродром дээрэ иигэжэ мэдүүлээ. Бандунгдахи конференци ехэ амжалтатайгаар үнгэрөө. Юуб гэхэдэ, колониализмын, хүнэй эрхын, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай асуудалнуудые шиидхэлгэдэ хандаха юрэнхы принципүүдые зохёохо арга боломжо тэрээндэ хабаадагшадта олгоһон байна.

Германиие нэгэдүүлхын түлөө

КПГ-эй правлениин Майн нэгэнэй уряа

БЕРЛИН, апрелиин 27. (ТАСС). Майн нэгэнээр дашарамдуулан КПГ-эй правлени Германиин бүхы ажалшадта хандаһан уряа толилоо. Парижска сэрэгэй хэлсээнүүдые усадхахын түлөө, немецүүдэй хоорондо хэлсээ туйлахын түлөө демократическа үндэһэ һуури дээрэ Германиие эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ тухай агууехэ гүрэнүүдэй хоорондо хэлсээ туйлахын түлөө тэмсэлые шангадхаха шухала гэжэ тэрээн соонь онсо тэмдэглэгдэнэ.

Уряа соо иигэжэ хэлэгдэнэ. «Парижска хэлсээнүүд хадаа немецкэ арадай хорото дайсан—немецкэ милитаризмые дахин зэбсэглэхэ, Баруун Германиие атлантическа сэрэгэй блогто оруулха, дай һүжэрөөхые оролдодог немецкэ ба харин этэгээдүүдэй хүсэлөөр Баруун Германиие буу зэбсэгэй база ба сэрэгэй плацдарм болгохо байна.

Парижска хэлсээнүүдһээ уламжалан манай эсэгэ орондо ямар ехэ аюулай тохёолдохо байһые хүдэлмэришэн анги, бүхы ажалшан арад бүри һайнаар мэдэрдэг болож байна. Тиимэһээ Германиин хүдэлмэришэн анги ба ажалшад Германиие эбэй ёһоор нэгэдхэхэ тухай хэлсээнүүдые хэхэ аргагүй болгохо парижска хэлсээнүүдые таһалдуулхаар хүсэд шиидэнги байна.

Гүрэнэй договор баталха тухай СССР-эй правительствын ба Австриин правительствын хоорондо амжалтатайгаар хэгдэһэн хэлсээнүүд хадаа тэгшэ эрхэдэ үндэһэлэн, зүбшэлнүүдые болон хэлсээнүүдые хэжэ, немецкэ нацын тон шухала асуудалнуудые шиидхэжэ болохо байһанай үльгэр жэшээ боложо үгэнэ»...

«Парижска хэлсээнүүдһээ уламжалан арадай демократическа эрхэдэ ба сүлөөдэ доброго шангадха байна, — гэжэ уряа соо хэлэгдэнэ.—Германиин коммунистическэ партиие гэмнэһэн процесс. хэдэн мянган бодото патриодуудые мүрдэн хэһээлгэ, монополистнуудай, тэдэнэй аденауэровскэ правительствын зүгһөө социал-демокрадуудта ба профсоюзуудай гэшүүдтэ заналта хэлгэ хадаа Баруун Германида сэрэгэй диктатура байгуулха гэжэ милитаристнуудай оролдожо байһыень тон элеэр харуулна. Гэбэшье, хүдэлмэришэн анги ба манай бүхы арад иимэ ябадал тохёолдуулгахагүй. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр немецкэ ба харин гүрэнүүдэй буу зэбсэгэй эзэд баяшуулай аша туһые харан, немецкэ залуушуулые үшөө дахин үхэл хохидолдо оруулхые хүсэнэгүй. Немецкэ хүдэлмэришэн анги, немецкэ эхэнүүд залуушуулые хамгаалхын тулада тэмсэнэ. Немецкэ залуушуул хадаа нэгэдүүлэгдэһэн эсэгэ орон дотороо золтой жаргалтайгаар, амгаланаар ажаһуухые хүсэнэ....

Эрхэ сүлөөгэй ба демократиин эрхэ байдалда эсэгэ оронойнгоо эб найрамдалда дуратай агууехэ гүрэн болохын тулада тэрэниие нэгэдүүлжэ шадаха хүсэн немецкэ арадта бии.

Баруун гүрэнүүдэй экспертнүүдэй зүблөөн тушаа

ЛОНДОН, апрелиин 27. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулһанай ёһоор, английска, французска ба американска экспертнүүдэй зүблөөн мүнөөдэр Лондондо эхилхэнь. «Европодохи түгшүүрилые һуларуулха тушаа» баруун гүрэнүүдэй ба Советскэ Союзай хоорондо хэлсээнүүдые хэлгэдэ бэлэдхэхэ тухай асуудалые тэдэнэр зүбшэн хэлсэхэ байна. Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй тодорхой дурадхалнуудые зохёохын тулада экспертнүүд арбан үдэр соо хүдэлмэрилхэ юм гээд, агентство дамжуулна. «Экспертнүүд германска асуудалые шэнжэлэн үзэлгэдэ схэнхи сагаа зорюулха юм, тиимэһээ тэдэнэртэ Баруун Германиин гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ Бланкенхорн туһалха байна» гэжэ агентство саашань мэдээсэнэ.

Экспертнүүдэй зүблөөн тушаа «Таймсын» дипломатическа шэнжэлэгшэ иигэжэ бэшэнэ. Тэдэнэр Европодо «буу зэбсэг хороохо арга боломжые», тэрэшэлэн германска асуудалые хаража үзэхэ байна. Тиихэдээ, «Нейтрализацилгын (Австриие — **ред.**). үндэһөөр австрийска договор баталха тухай России һаяхан оруулһан дурадхал, мүн лэ иимэ эрхэ байдалай үндэһөөр нэгэдэхэ арга боломжо немецүүдэй үмэнэ нээжэ, тэдэниие Хойто-атлантическа союзһаа холодохо ябадалда» хүргэжэ болохо байна гэжэ һанаагаа зобожо байһанаа шэнжэлэгшэ элишэлэн мэдүүлнэ. «Баруунай албан тушаалтан германска асуудалаар «ородуудай үүсхэл гаргалгые урьтажа», өөһэдөө үүсхэл гаргадаг болохо ёһотой гэжэ шэнжэлэгшэ бэшэнэ. Германиие нэгэдүүлхэ таатай шиидхэбэри экспертнүүдэй гаргахань шухала, тиихэдээ «Германи хадаа баруунай лагерьта үлэхэ» ёһотой гэжэ «Таймс» бэшэнэ.

Парижска хэлсээнүүдһээ арсахые СДПГ-эй хүтэлбэрилэгшэд эринэ

БЕРЛИН, апрелиин 27. (ТАСС). Бундестагтахи (баруунгерманска парламент) СДПГ-эй фракциин заседаниин болоһон тухай гамбургска радио ба телеграфна агентство мэдээсэнэ. Мэдээсэл дээрэһээ хаража үзэхэдэ, социал-демокрадууд хадаа Баруун Германида баадхагдаһан парижска хэлсээнүүдтэ эсэргүү тэмсэл шангадхаха зорилгоор ябуулга хэхэ программа энэ заседани дээрээ баталан абаа.

Программань удаадахи гурбан пунктһаа бүрдэнэ:

1. Парижска хэлсээнүүд Германиие нэгэдүүлхэ замуудые хаана гэжэ уридшалан һануулһан бэшэг СДПГ-эй түрүүлэгшэ Олленхауэр канцлер Аденауэртэ эльгээхэ ёһотой.

2. СДПГ-эй хүтэлбэрилэгшэд сүлөөтэ демократическа партитай ба «Ниитэгерманска блогтой» (эдэ хоёр парти боннско правительственна коалицида ородог юм) харилсаа тогтоохо ёһотой. Юуб гэхэдэ, Германи хадаа Барууншье, мүн Зүүншье оронуудтай холбоогүй нейтральна гүрэнүүдэй тоодо орохо ёһотой гэһэн үзэл бодол эдэ партинуудай түлөөлэгшэд баримталһан байна.

3. СДПГ хадаа политическэ байдал ба парижска хэлсээнүүд тухай асуудалые бундестагта дахяад зүбшэн хэлсэхэ ябадал туйлаха ёһотой.

Гамбургска радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор СДПГ-эй фракциин энэ заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, СДПГ-эй түрүүлэгшэ Олленхауэр иигэжэ мэдүүлээ. Парижска хэлсээнүүд хүсэндөө ороһоной һүүлээр Германиие нэгэдүүлхэ тухай хэлсээнүүдые хэхые СССР үшөө зүбшөөхэ байха гэжэ тоолохо болоо һаа буруу байна. Германска асуудалаар дүрбэн гүрэнэй хэлсээнүүдые хэхэ өөһэдын немецкэ программа зохёохо ёһотойбди. Тиихэдээ, Германи хадаа Германиин территори дээрэ сэрэгэй базануудые байгуулха ябадалһаа болон парижска хэлсээнүүдһээ арсахаар бэлэн байха ёһотой гэжэ Олленхауэр хэлээ.

Гадаадын политическэ асуудалнуудаар ерэхэ неделидэ зүбшэн хэлсэлгэ үнгэргэхэ тухай социал-демокрадуудай дурадхалые бундестагай старейшинүүдэй совет буруушаагаа гэжэ мэдээсэгдэнэ.

„Уикенд мейл“ газетын лондонско типографиин хүдэлмэрилэгшэдэй забастовко

ЛОНДОН, апрелиин 27. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор 2 миллион шахуу хэһэг тиражтайгаар недели бүридэ гарадаг «Уикенд мейл» гэжэ английска газетэ үглөөдэр гарахагүй байна. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй типографиин механигууд забастовко хэнэ. Юунһээ уламжалан забастовко болооб гэхэдэ, һайндэрэй үедэ хэгдэхэ хүдэлмэриин түлөөһэн тухай асуудалаар газетын эзэдэй нэгэдэлэй ба механигуудай хоорондо арсалдаан гараһан байна.

Хайфоной районһоо французска сэрэгүүдые гаргалга

ХАНОЙ, апрелиин 26. (ТАСС). Хайфоной районие Вьетнамай Демократическа Республикада үгэхэ тухай туйлагдаһан хэлсээнэй ёһоор, үсэгэлдэр Французска Союзай зэбсэгтэ хүсэнүүд Хайфоной районой гурбадахи секторто байдаг Куанг-Ен городһоо гаража ошобо.

Нютагай арад зон вьетнамска Арадай армиин частьнуудай ерэлгые халуунаар амаршалба.

Сайгондо зэбсэгтэ тулалдаан болобо

ПАРИЖ, апрелиин 27. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор правительственна сэрэгүүдэй ба Нго Динь Дьемэй правительствода эсэргүүсэдэг «Бинь-Ксюен» гэжэ бүлгэмэй отрядуудай хоорондо үсэгэлдэр Сайгондо буудалдаан болоо. Тэрээнһээ уламжалан хоёр хүн алуулһан, хэдэн хүн шархатаһан байна.

Улан-Үдын судна заһабарилгын заводой механическа цехын эрхим слесарь Иосиф Ермолаевич Филиппов эршэтэ ажалаараа коллективэйнгээ дунда суурханхай. Халаанайнгаа даалгабариие тэрэ үдэр бүри үлүүлэн дүүргэдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: И. Е. Филиппов хүдэлмэрилжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Эд бараа элбэгээр эльгээгдэнэ

Буркоопсоюзай район хоорондын худалдаа наймаанай Улан-Удын база хүдөө нютагуудта гаргагдаха эд бараа үдэр бүхэндэ элбэг ехээр абажа байдаг юм.

Һүүлэй үдэрнүүдтэ энэ база «ЗИМ» маркын 5 автомашина, «Москвич», «ЗИС—5» гэжэ ашаа... 6 машинануудые абаһан байна. Мүн пилорама, моринои тоног, элдэб ...гын шэрэ, хилгааһан ба хлопчато бумажна бүд, оёмол хубсаһан ба бусад зүйл абтаа. Мүнөө абтаһан бараан хүдөөгэй аймпотребсоюзуудта гаргагдажа байна.

Мүн холын Баргажан, Курумкан, Хойто-Байгалай аймагуудта Буркоопсоюзай район хоорондын Иркутскдахи база эд бараа элбэгээр эльгээдэг юм. Һүүлэй үедэ ... база 66 сепаратор, 300 гаран велосипед, «Чайка» гэжэ маркын 25 радиоло, үбһэ хуряалгада хэрэглэгдэхэ зэр зэмсэг, бүд, оёмол хубсаһа, эдеэ хоолой зүйл ба бусад товарнуудые абаа. Һаяар база абаһан эд бараатаа уһан замаар тус аймагуудта эльгээхэ юм.

Д. Колмаков.

Артистнарай туһаламжа

Бурят-Монголой драматическа театрын коллектив Закаменай аймагай Культурын байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллективтэй творческо уулзалга хэбэ. Уулзалган дээрэ артистнууд һанамжануудые хэлээ, зүбшэл үгөө. Мүн тэдэнэр аймагай Культурын байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллективэй бэлдэһэн шэнэ программыень хаража үзөөд, тэдэндэ туһалһан байна.

Коллективэй бэлдэжэ байһан «... что было—забыто» гэжэ пьесэ соо байһан образуудые ямараар харуулха, ямар шэмэглэл хэрэгтэйб гэжэ тодорхойгоор хэлэжэ үгөө.

Республикын театрын артистнар гастрольдо ябахадаа иимэ уулзалгануудые хэжэ, хүдөөгэй уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдтэ туһаламжа үзүүлжэ байхагынь һайшаалтай байна.

Д. Аюшеев, уранһайханай самодеятельностьда хабаадагша.

Малшадта наймаа асарна

Чесанын сельпо «Коммунизм» колхозой (Хэжэнгэ) холын ферма болон гүүртэнүүдтэ ажаһуудаг малшадые нүүдэл худалдаа наймаагаар таһалгаряагүй хангана. Сельпоин түрүүлэгшэ нүхэр Васильев һарадаа 2—3 дахин худалдаа наймаатайгаар малажалай фермэ, гүүртэнүүдээр өөрөө ошодог юм. Тиин нүүдэл ... маандань үргэн хэрэглэлэй эд бараан хододоо элбэг байдаг.

Д. Николаев.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРТА

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Овод» (10 ч. 30 м., 14 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.), «Сирена» (12 ч. 30 м., 16 ч. 30 м., 18 ч. 30 м. ба 20 ч. 30 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37 партийной жизни, сельского хозяйства— 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00442. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. 2165.